

Head tervist ja rõõmu, kallid Mustamäe mehed!

Mustamäe

Uudised reaalajas Mustamäe linnaosa valitsus

10. november 2025 • nr 10 (369)

MUSTAMÄE

I ADVENDIKÜÜNLA SÜÜTAMINE

30. NOVEMBRIL KELL 16
MÄNNIPARGIS,
LAVA EES

JÕULULAAT

13. DETSEMBRIL
MÄNNIPARGIS

LASTEHOMMIK
UISUPARGIS
KELL 12

JÕULUVANA
KELL 14

UISUDISKO
KELL 17

TANJA
MIHHAILOVA-SAAR
KELL 16

JÕULUKONTSERT

14. DETSEMBRIL
KELL 18

MUSTAMÄE MAARJA MAGDALEENA
KOGUDUSES (Kiili 9)

NB! EELREGISTREERIMISEGA
ALATES 24. NOVEMBER
TELEFONI TEEL: 6457595

KOIT TOOME

Kontsert on
TASUTA

ÜHTEKUULUVUSKONTSERT

AJAKAJA

PEAESINEJAD

Eesti Rahvusmeeskoor

Ott Lepland

Mari Jürjens

 Tallinn

 Mustamäe

3.12
19.00
Kultuurikeskus Kaja

ISIPÄÄ
BILASTOOLAGA

LOHAKS
NÄGEMISPUUDEGA
INIMESILE

VIIPAKS
KÕLLE

KIRJELDUS
KÕLLE

AKUSTILISE
KÕLLE

PUNKT
KÕLLE

LAULU
KÕLLE
KÕRVALD
KÕRVALD

JUHTKIRI

Mustamäe areng liigub kindlalt edasi ka sügise vaikelus

Head mustamäelased

Sigin-sagin kohalike omavalitsuste valimiste ümber on vaibunud. Märkamatu on kätte jõudnud novembrikuu. „Heal lapsel mitu nime!“ ütleb eesti vanasõna. Nii on rahvakalendris novembrit nimetatud ka kui hingedekuu, mardikuu, kadrikuu aga ka looduse talviste märkide järgi talvekuu ja marukuu. Kui veel mõni nädal tagasi oli meie armas Mustamäe kuldsetes sügisvärvides, siis langenud lehed ja sombune sügistaevas kannavad endas üha enam märke lähenevast talvest. Hommikud on jahedad, õhtud hämarduvad varakult, loodus meie ümber oleks justkui unne suikumas. Oleme tasapisi jõudmas kaunisse advendiaega ning ega jõuludki enam mägede taga ole.

Alanud sügis on olnud üsna tegus – mitmed arendused on jõudnud lõpusirgele ning uued algatusedki on juba käima lükatud. Saan öelda, et Mustamäe areneb edasi, kindlal ja tasakaalukal kursil. Täie hooga on käimas Lastead Kikase uue hoone ehitus aadressil Sõpruse pst 234. Septembri lõpus sai hoone ka nurgakivi. Loodetavasti juba järgmise suve lõpus asub seal kaasaegse, turvalise ja inspireeriva keskkonnaga uus lasteaed, kus saavad olema tänapäevased tingimused nii lastele, kui lasteaia personalile. Mustamäel on 19 lasteaeda, millest enamik on ehitatud sügaval nõukogude ajal 60.-70. aastatel. Vajame kaasaegseid planeeringuid ja ruumilahendusi – keskkonda, kus lapsed saaksid õppida ja mängida tänapäevaseid vajadusi arvestades. Olgu mainitud, et Eesti taasiseseisvumisest kuni tänaseni on Mustamäele ehitatud ainult üks lasteaed ning üks lasteaia hoone on läbinud renoveerimise. Seda enam tajume, kui oluline on uue lasteaia ehitus Mustamäe alushariduses.

Kui veel eelmise aasta novembris asetamise nurgakivi Tammsaare tee 135 kinnistule rajatavale teenusmaja hoonele, siis tänaseks on hoone ehitusega jõutud lõppfaasi. Novembrikuu jooksul teostatakse mööblipaigaldus ning viiakse läbi tehniliste süsteemide katsetused ja vajalikud mõõdistused, et kõik oleks korrektne ja nõuetele vastav. Uus teenusmaja pakub kaasaegseid ja hubaseid tingimusi nii eakatele, liikumispuudega inimestele kui ka ajutist elamispinda noortele peredele. Lisaks hakkavad hoones tegutsema Perepesa ja Mustamäe Avatud Noortekeskus.

Nädal enne käesoleva lehenumbri ilmumist jõudis lõpule ka uue multifunktsionaalse spordiplatsi ja välijõusaali rajamine Tammsaare tee 139a ja 141 hoovialale. Spordiplatsi kompaktne pallipuur võimaldab harrastada erinevaid pallimänge ning kõrvalasuv muudetavate raskustega jõuplats pakub häid võimalusi treenida vabas õhus. Rajatud sai ka jalgteed, välisvalgustus ja linnamööbel – kõik ikka selleks, et meie linnaosas oleks veelgi rohkem võimalusi liikumiseks ja tervislike eluviiside harrastamiseks. Multifunktsionaalne palliplats koos jõusaaliga on rajatud Spordipealinn Tallinn 2025 raames.

Hea uudisena väärib märkimist ka oktoobris valminud promenaad Tähekesse lasteaia ja Mustamäe Gümnaasiumi vahele, mis on osa turvalise koolitee projektist. Lisaks ohutule liikumisele pakub promenaad meeldivat keskkonda vaba aja veetmiseks. Sinna on paigaldatud lauatenнисe laud, istumisterrassid ning istutatud uusi puid. Rõõmustab, et ala on saanud üsna kiiresti populaarseks kohtumispaigaks nii kohalike perede, kui õpilaste seas.

Suve hakul tegin linnaosa vanemana üleskutse anda meie teada isetekkelistest jalgradadest, mis vajaksid esmajärjekorras tähelepanu ja korrastamist ning millised on enim kasutatavad, kuid samas liikumisel kohati ebaturvalised. Kui võrd septembris meie eelarvetaotlus jalgteede korrastamiseks ka rahuldati, saime töödega alustada. Tööde kogumaksumuseks on planeeritud 50 000 eurot ning kokku korrastatakse Mustamäel üle 6000 m² jalgteid. Loodame töödega valmis saada novembrikuu teisel nädalal. Teatavasti puhastab Tallinn lisaks sõiduteedele lumest nüüd ka kõik linna le kuuluvad kõnniteed, mida seni on pidanud puhastama kinnistu omanikud. See muudatus aitab tagada ühtlasema ja turvalisema heakorra. Mustamäe oli selles osas linnaosadest esirinnas ning leping teenusepakkujaga sai tõrgeteta sõlmitud juba septembri lõpus. Lisaks kohtumise oktoobri viimasel päeval ettevõtte EKT Teed OÜ-ga. Vaatasime üle lumekoristusplaanid ja teede talihooldustehnika. Saab kinnitada, et valmisolek tõhusaks teedehoolduseks on tagatud. Samuti käivad ettevalmistused parkidesse ja magistraalteede äärde talvevalgustuse paigaldamiseks, et tuua pimedal ajal Mustamäele rohkem valgust.

Ja veel - kõikidele uisusõpradele on hea meel teada anda, et Mustamäe uisupark on taas avatud nii, et ootame teid Männiparki uisurõõme nautima. Mida varem alustada, seda kauemaks seda lusti jagub! 30. novembril olete aga kõik oodatud ikka meie armsasse Männiparki esimese advendiküünla süütamisele.

Head mustamäelased! On hingedeae. Hoologem, hoidkem ja märgakem üksteist ning mälestagem ka neid kalleid, kes on ebaõiglaselt meie seast lahkunud.

Sooovin teile rahulikku hingedekku ja rõõmurohket algavat advendiaega! Olge terved!

Marja-Liisa Veiser
Mustamäe linnaosa vanem

Mustamäe uisupargi avapäev tõi Männiparki jäist rõõmu ja sooje emotsioone

25. oktoobril avati Männipargis Mustamäe uisupargi seitsmes hooaeg ja seda esmakordselt nii varakult!

Tegemist on ajaloolise hetkega, sest varem pole Tallinnas ühtegi uisuparki nii vara avatud. Avapäev kujunes tõeliseks elamuseks kogu perele. Populaarne lastehommik tõi Männiparki hulgalt

rõõmsaid uisusõpru, kes said nautida vahvaid loosimisi ning maiustada Kookeri maitsevate minipannkookidega. Et avamine oleks eriline ja meelde jääv, astus lavale Anna Levandi juhtimisel Arlet Levandi, kelle võimas jäätantsu show pani publiku ahhetama – kui graatsiliselt ja kindlalt ta jääl liikus! Sellist vaatemängu jääme meenutama veel kauaks.

Uisupargi avamisest Mustamäe Männipargis on saanud tore traditsioon. Igal uisuhooajal kogunetavad nii noored, täiskasvanud, kui päris pisikesed nii sõprade, kui perede seltsis peegelsiledat jääd nautima.

Uisuhooaeg on nüüd Mustamäel ametlikult avatud. Kerget samm ja kiiret liugu, head mustamäelased!

Ootame kõiki Mustamäe Linnaosa Valitsuse välikontoritesse!

Mustamäe Linnaosa Valitsus kutsub kõiki elanikke 12. detsembril kell 12 Mustamäe turule välikontorisse.

See on suurepärane võimalus rääkida otse linnaosa ametnikega ning jagada oma mõtteid Mustamäe arengu ja igapäevaelu teemadel. Välikontorite eesmärk on tuua

linnaosa juhtimine inimestele lähemale ning kuulata elanike ettepanekuid just seal, kus nad ise liiguvad.

Kohapeal saab küsida linnaosa teenuste kohta, arutada hoolduse, liikluse ja haljastuse küsimusi ning pakuda välja uusi ideid.

Tulge julgelt rääkima – iga mõte loeb!

AJALEHT MUSTAMÄE

Väljaandja: Mustamäe Linnaosa Valitsus (E. Vilde tee 118, 12614 Tallinn)

Toimetajad: Aleksandra Lorvi ja Diana Talisainen, mustamaeleht@tallinn.ee, tel 6457516

Tõlge: Mill Tõlkebüroo OÜ

Kujundus: Tähesep OÜ

Trükk: AS Kroonpress

Levi: AS Directpost, 5816 3100

Info: tel 645 7500 ja 645 7511.

Toimetusel on õigus kaastõid toimetada ja lühendada. Toimetust ei vastuta ärireklamade sisu ja vormi eest.

Ajaleht internetis:

www.tallinn.ee/et/mustamae/mustamae-leht

Järgmine leht ilmub 8. detsembril 2025.

Mustamäe hoovikontsertide hooaeg lõppes kauni muusikaelamuse ja rõõmsa tujuga

16. oktoobril toimus selle aasta viimane hoovikontsert, kus esines võr-ratu Eda-Ines Etti. Öhtu tõi kokku rohkelt muusikasõpru ning sügise-hõnguline Männipark rõkkas lau-lust.

Sel hooajal toimus kokku seitse hoovi-kontserti eri paikades üle kogu Mus-tamäe – palju muusikat, naeru ja rõõ-mu ühistest hetkedest! Hoovikontser-did on saanud Mustamäel armsaks tra-ditsiooniks, mis loovad muusikalisi ela-musi, tuues need inimestele veelgi lähemale ja pannes koduhoovid kau-nitist viisidest helisema. Aitäh, head mustamäelased, et olite sel välikont-sertide hooajal meiega. Kaunist kuld-se sügise jätku.

Õudse Halloweeni jooks Kadaka staadionil tõi kokku vaprad hirmul hinged

Halloweeni öhtul kattus Kadaka staa-dion pimeduse, laternate valguse ja kõheda meeleoluga. Hoolimata vih-masabinast ja hämarduvast met-saalusest kogunes hulgaliselt vap-raid jooksusõpru, kes olid valmis end proovile panema 1-kilomeetrisel rajal – olgu siis joostes, kõndides või lausa luuuga lennates!

Osalejate seas võis näha nii väikseid nõidu, tennisezombisid ja vampiire kui ka sportlikke ninjagosisid ja kummitusi. Rajal ei puudunud kõhedad helid ega ootamatud karjed, mis lisasid jooksu-

le paraja annuse adrenaliini. Kostüü-mivõistlus pani fantaasia tõeliselt len-dama – parimate ja jubedaimate kos-tüümide eest anti välja auhinnad, mis tõid rõõmu nii suurtele kui väikeste-le osalejatele.

Olgugi et Eesti rahvakalendris on kadripäev ja mardipäev olnud sajan-deid ning nende pidamine on rahva hinges endiselt au sees, on ameerika-likku Halloweeni hakatud oktoobrikuu viimasel päeval üha enam eraldi tähis-tama. Paratamatult on see murdnud sisse ka kaubandusse ja reklaamimaailma oma kirevate kostüümide ja kõrvitsate-

ga, kuid inimesed, eriti noored, armas-tavad seda päeva – see annab võimaluse olla koos sõpradega, veeta aega rõõm-salt ja turvaliselt.

Kuigi Eestisse on Halloween jõudnud läbi Ameerika, on see algselt pärit iid-sest keldi Samhaini pühast Šotimaalt ja Iirimaaalt, kus seda tähistati sügise lõpu ja talve alguse ning lahkunute mälestamise märgiks.

Aitäh kõigile osalejatele ja korral-dajatele, kes tegid sellest õuduslikust jooksust vahva elamuse! Näeme taas järgmisel aastal – veelgi jubedamalt ja rõõmsamalt!

Mustamäe helkuripuu tuletab meelde – pimedal ajal peab olema liiklemisel ettevaatlik ja hästi nähtav

Mustamäel on välja kujunenud tore traditsioon jagada mustamäelastele helkureid kasutades selleks helkuri-puud. Meie helkuripuu hakkas Lepis-tiku pargis särama 3. novembril. Sel-lelt imelise helgiga puult võib igaüks endale tasuta helkuri võtta.

Helkuripuu panid ehtesse Musta-mäe linnaosa valitsus, Munitsipaalpo-litsei (MuPo) ja Mustamäe piirkonna politseinikud.

Pime aeg on käes – päevad lühene-vad ning pimedad hommikud ja öhtud venivad pikemaks. Sellisel ajal on eri-ti oluline kanda helkurit. Kui teil veel helkurit ei ole, saate selle võtta Musta-mäe helkuripuult. Helkuri võib võtta ka siis, kui oma on kadunud – need väi-kesed, kuid elupäästvad abivahendid kipuvad vahel lihtsalt kaotsi minema.

Igal juhul tasub kasutada võima-lust ja veenduda, et teil on helkur olemas. Jalakäija peab ise hoolitse-

ma selle eest, et autojuht teda liiklu-ses näeks.

Varasemad aastad on näidanud, et helkurid kaovad puudelt juba esimes-tel päevadel. Kuid muretsemiseks po-le põhjust – linnaosa valitsus on varu-nud koguni 5000 helkurit, seega neid lisatakse pidevalt juurde.

Loodame, et meie helkurid aitavad ära hoida nii mõnegi ohtliku olukorra. Kandke helkurit liikluses ja olge hoitud!

Mustamäe linnaosa valitsus

Kohtumisesari Kooslugemine linnaosa vanemaga jätkub ja toimub 20. novemb-ril kell 14 Kaja kultuurikeskuses

Kooslugemine linnaosa vanemaga, mis sai alguse Eesti raamatu aas-ta raames, on jätkunud menukalt ja pakkunud Mustamäe elanikele sisukaid lugemiselamusi.

Hooaja teisel kohtumisel, mis toimus 23. oktoobril, luges linnaosa vanem Marja-Liisa Veiser katkendeid Musta-mäe jaoks väga olulisest raamatust „Mustamäe 60”. See raamat käsitleb Tallinna, Eesti ja kogu endise NSV Liidu esimese suurpaneelidest ehitatud uuselamurajooni ajalugu läbi ajaloo-

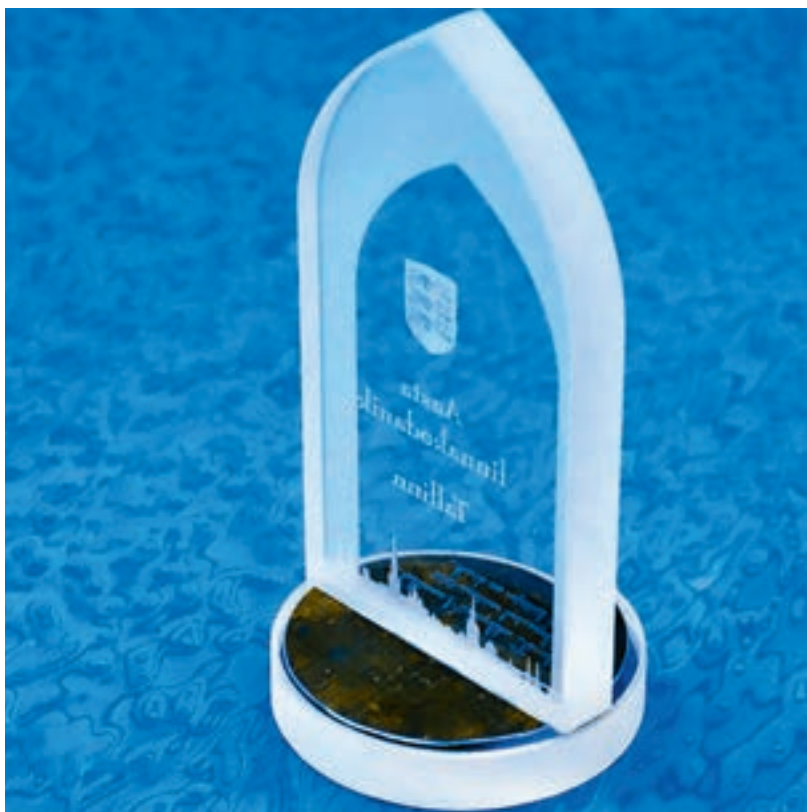
laste, ajakirjanike, arhitektide, ehitus-teadlaste ning kohalike elanike vaa-tevinkli.

Mustamäe 60. juubeliile pühenda-tud raamat pakub põnevat ja väärtus-likku lugemist nii põliste mustamäe-lastele kui ka neile, keda huvitavad linna ajalugu ja arhitektuur.

Täname südamest kõiki, kes sellel kohtumisel osalesid!

Järgmine Kooslugemine linna-osa vanemaga toimub juba 20. novembril kell 14 Kaja kultuuri-keskuses.

Aasta linnakodaniku tiitlile saab kandidaate esitada kuni 19. novembrini

Tallinna linnavolikogu algatas aasta linnakodaniku valimise 2018. aastal, et tunnustada Tallinna elanikke, kes on möödunud aasta jooksul silma paistnud oma panusega linna rahvusvahelise maine parandamisel, linnaelu arendamisel või on teinud midagi erakordset, mis on jätanud positiivse jälje pealinna ellu.

Kandidaate võivad esitada nii eraisikud kui ka juriidilised isikud Tallinna linnavolikogu veebilehel oleva vormi kaudu kuni 19. novembrini. Kandidaadiks esitavat peab olema Tallin-

na linna registrijärgne elanik. Lisaks aanimetusele saab aasta linnakodanik disainer Riho Luuse valmistatud klaasmeene, mille alusele on kinnitatud graveeritud tükk Tallinna Toomkiriku ligi 300 aasta vanusest vaskkatuses.

Aunimetuse saaja valib Tallinna linnavolikogu aasta linnakodaniku valimise komisjon, kuhu kuuluvad linnavolikogu kõigi fraktsioonide esindajad. Komisjoni töösse on kaasatud ka 2025. aasta Tallinna vapimärgi kaverid. Komisjoni esimeheks on linnavolikogu esimees.

Mehelikku meestepäeva, head Mustamäe mehed!

19. novembril tähistatakse Eestis meestepäeva – päeva, mil pöörame tähelepanu meestele, nende panusele kogukonnas ja igapäevaelus. See on aeg, mil meenutada hoolimist, vastutust ja tegutsemist, mis muudavad Mustamäe kogukonna tugevamaks ja turvalisemaks.

Meestepäeva traditsioon sai alguse 1990. aastate keskel, esialgu lihtsa austusavaldusega isadele ja pereliikmetele. Tänapäeval on see päev laienenud kogukonda hõlmavaks sündmuseks, mille kaudu tunnustatakse mehi nii kodus, tööl kui ka avalikus elus. Linnad ja kogukonnad korralda-

vad üritusi, kohtumisi ja tegevusi, mis toovad esile meeste tervise olulisust, aktiivsust ja vastutust.

Mustamäe mehed on olulised mitte ainult perede tugisambad, vaid ka kogukonna arengus. Olgu see koolide ja spordiklubide toetamine, vaba-aegne tegevus või heakorra eest hoolitsemine – Mustamäe mehed panustavad linnaosa elukvaliteedi tõstmisse iga päev.

Seetõttu ongi 19. november ideaalne hetk öelda aitäh – teie töö, hool ja eeskujud loovad sõbralikuma, turvalisema ja tegusama Mustamäe. Head Mustamäe mehed – mehelikku päeva, tervist ja rõõmu!

Valimised on möödas – usaldus jääb Mustamäele

Kohalike omavalitsuse volikogude valimised on selleks korraks läbi, hääled loetud ja tulemused teada. Tallinna linnavalitsus ega linnaosade vanemad pole veel ametisse astunud. On koalitsiooniläbirääkimiste aeg.

Päevad ja nädalad enne uute kokkulepete sündi on alati täis ootusärevust ja spekulatsioone. Kas moodustub koalitsioon Keskerakonna ja Isamaa vahel – näitavad lähemad päevad. Poliitika on vahel muutlik, kuid Mustamäe elanike kiindumus oma kodulinnaossa püsib muutumatuna.

Mustamäe on alati olnud eelkõige elamiseks loodud paik – rahulik, turvaline ja kodune. Siin hinnatakse stabiilsust ning igapäevast toimivat linnakeskkonda rohkem kui vahel tormina mõjuvat poliitikat Toompeal või Vabaduse väljakul. Mustamäelane soovib, et transport töötaks, koolid ja lasteaiad oleksid heas korras, tänavad puhtad ning et vabal ajal oleks võimalusi sportimiseks, kultuurielamusteks ja raamatukogus käimiseks. Nõnda ongi enamusele elanikele tähtis mitte see, kes parasjagu võimal on, vaid et elu kulgeks tõrgeteta.

Vahel nurisetakse, ka kritiseeritakse, kõik ei saa alati rahul olla, ent see ongi loomulik, sest meil on sõnavabadus, demokraatia. Kriitika näitab, et inimestel on oma arvamus ja nad hoolivad oma elukeskkonnast. Valimised on demokraatia pidupäev. Inimesed peavad saama otsustada ja anda hinnangu sellele, kuidas seni võimulolijad on hakkama saanud ja kellele usaldada maksumaksja raha ning otsuste tegemine järgmiseks neljaks aastaks. Seekordsetel valimistel andis oma hääle Tallinnas elektroonilistel 88 927 ja pabersedeliga 107 651 valijat, mis on 60,5% kõigist valimisõiguslikest inimestest. Selle näitajaga on Tallinn tsipa kõrgem kui Eesti keskmine.

Tallinnas said tabelis 1 välja toodud viis enim hääli kogunud erakonda kokku 176 826 häält, mis moodustab 90,3% kõigist häälest (195 637).

Mustamäel jagati 11 linnavolikogu kohta, kusjuures kandidaate oli 145. Kõige suurema nimekirjaga tulid välja Keskerakond (34 kandidaati) ja Isamaa (31), järgnesid Sotsiaaldemokraatlik Erakond (19), Reformierakond (14), EKRE (11) ning siis väiksemad parteid, liidud ja üksikkandidaadid.

Tugev toetus tuttavatele nimedele

Mustamäe valimistulemustes peegeldus selge eelistus tuttavatele tegijatele. Suurim hääletemagnet oli taas Lauri Laats (Keskerakond) – 9803 häält on arv, milleni jõuab vaid suure usaldusega. Talle järgnesid Tanel Kiik (1739 häält, SDE), Riho Terras (1565, Isamaa) ja Hanno Pevkur (1658, Reformierakond). Häid tulemusi näitasid ka praegune linnaosavanem Marja-Liisa Veiser (1282) ja Peeter Vösa (922), mõlemad Isamaast.

Mustamäe inimesed valisid esikolmikusse Keskerakonna, Isamaa ja Sotsiaaldemokraadiid. Mustmäl tegi erakondadest tugevaima tulemuse Keskerakond saades kokku 12 239 häält ehk 43,26 % häälest. Teise tulemuse tegi Isamaa, kes kogus 4 898 häält ehk 17,32 % häälest ning kolmanda tulemuse Mustamäel saavutasid sotsiaaldemokraadid, kes said 4 625 häält ehk 16,36% häälest.

Tabel 1		
Erakond	Hääli	% häälest
Eesti Keskerakond	81 614	41,70%
Sotsiaaldemokraatlik Erakond	36 753	18,80%
ISAMAA Erakond	25 012	12,80%
Eesti Reformierakond	18 495	9,50%
Erakond Parempoolsed	14 952	7,60%
ALLIKAS: WWW.VALIMISED.EE		

Mustamäe linnaosa valimistulemus KOV valimistel 2025

Erakond	Hääte arv	% häälest
Eesti Keskerakond	12 239	43,26%
ISAMAA Erakond	4 898	17,32%
Sotsiaaldemokraatlik Erakond	4 627	16,36%
Eesti Reformierakond	2 522	8,91%
Erakond Parempoolsed	1 423	5,03%
EKRE	1 376	4,87%
Erakond Eesti 200	646	2,28%
KOOS organisatsioon	284	1,00%
Erakond Eestimaa Rohelised	127	0,45%
Tallinlaste Valimisliit	46	0,16%
Vabaerakond Aru Pähe	35	0,12%
Plaan B valimisliit	27	0,10%
Eesti Rahvuslased ja Konservatiivid	23	0,08%
Üksikkandidaadid	19	0,07%
☑ Kokku: 28 292 häält (100 %)		

ALLIKAS: WWW.VALIMISED.EE

Viimastel aastatel ametis olnud Mustamäe linnaosavanemad – Helle Kalda, Aivar Riisalu, Mario Sootna, Kalle Mihkels, Lauri Laats ja Marja-Liisa Veiser – on kõik teinud oma tööd südamega ja jätanud endast linnaosa arengusse positiivse jälje. Mustamäelaste hinnang on olnud heatahtlik ning valimistulemusedki kinnitavad, et usaldus järjepidevuse vastu on suur.

Miks on Lauri Laats Mustamäe valijate seas nii populaarne? Seda peaks Lauri muidugi ise kommenteerima, aga poliitikavaatlejana hindan ma, et ta olnud inimestele lähedal, tema suhtlemisoskus ja konkreetsus on andnud võimaluse teda tunda ja usaldada. Kindlasti mängib rolli Lauri eesti ja vene keele võrdselt vaba valdamine, mõlemad keeled on ju ka paljude mustamäelaste kodukeeleks.

Sama võib tegelikult öelda Marja-Liisa Veiseri kohta, kelle sõnum stabiilsusest ja kogukonnatunnetusest kõlab kokku linnaosa elanike üldiste väärtustega ja soovidega elada turvalises ja rahulikus linnaosas. Samas ei ole Marja-Liisa mustamäelastele veel nii pikaajaline tuttav, sest on saanud linnaosavanema ametit pidada alates 10. maist 2024. Kui Marja-Liisa eelmisel aastal ametisse astus, ütles ta, et inimesed peavad tunnetama, et linnaosa valitsus töötab nende heaks ning avalikke vahendeid kasutatakse otstarbekalt ja üksnes elanike hüvanguks. Sõnum, mis kõnetab paljusid.

Mitmekesine ja arenev linnaosa

Mustamäe on väga eriline kombinatsioon vanast ja uuest. Siin elavad need, kes juba oma lapsepõlves siia kolisid, ehk siis eelmise sajandi 1960. aastatel esmaasukad olid, aga ka noored pered ja tudengid, keda toob kokku Tallinna Tehnikaülikool oma rahvusvahelise ko-

gukonnaga. Mustamäe tänavatel kõlab eesti, inglise, vene ja veel mitmed keeled – siin on elujõuline ja mitmekesine kultuuride kohtumispaik.

Linnaosa areng on viimastel aastatel olnud silmatorkav: hoogsalt renoveeritud kortermajad, uued haljasalad ja jalgrattateed, paljud vaba aja üritused, aktiivsed tegevused lastele, kultuuriürituste elavnemine, palju tegevusi raamatukogus jne. Need muutused ongi need, mida mustamäelane väärtustab – igapäevane mugavus, aktiivne eluviis ja tunne, et kodukoht areneb.

Kes saab järgmiseks linnaosavanemaks, sõltub peagi sõlmitavast koalitsioonist. Olgu tulemus milline tahes, Mustamäe inimesed ootavad, et uus juhtkond jätkaks järjepidevalt nende väärtuste hoidmist – puhas ja turvaline elukeskkond, sujuv ühistransport, lasteaiakohad, kvaliteetset haridust pakuvad koolid, mitmekesine huviharidus, toimivad kogukonnakeskused, roheline mõtlemine ja inimesega arvestav linnaruumi areng.

Kohaliku poliitika suurim väärtus ongi inimeste usaldus. See ei ole vaid mandaat, vaid ootuste kapital, mille valijad poliitikutele valimistel annavad. Mustamäe on selle usalduse kaudu näidanud, et ambitsioonikus, järjekindlus ja mõistlik ning rahva arvamusega arvestav otsustamine on siin hinnas.

Ja muidugi on oluline suhtlemine. Kõigi 68 488 mustamäelase. Kindel on see, et linnaosa ajaleht peab jääma ka edaspidi jälgima, mida linnaosa juhid otsustavad ja teevad – millised teed saavad korda, millised pargid saavad uuenduse, millised ideed päriselt ellu viiakse. Mustamäelaste armastus oma kodukoha vastu on kindel ja jääv väärtus.

Priit Põiklik

poliitikavaatleja,
mustamäelane 1974-2001

Palju õnne meestepäevaks!

19. novembril on Mustamäe Uisupargis (Männipargis) meeste piletid ja uiskude laenutus TASUTA!

Ega tali taevasse jää

Mustamäe linnaosas teeb kogu aasta vältel teehooldust EKT Teed OÜ, kelle vastutada on talihooldustööd (lume- ja libedustõrje), haljastuse ning mänguväljakute hooldus ja prügiurnide tühjendamine.

Igapäevast hooldust korraldab piirkonna hooldemeister, öösiti ja nädalavahe-tustel tagab töökorralduse vahetusmeister. Hooldusprotsess on kaetud ööpäevaringse juhtimisega. Valmisolekus on mehhanismijuhid, kes alustavad talihooldustöödega 2–4 tunni jooksul pärast töökorralduse saamist. Kevadest sügiseni töötatakse tavagraafiku alusel ja reeglina päevasel ajal.

Tallinna tänavate hooldus toimub vastavalt seaduses sätestatud aegadele ja sagedusele, sõltudes sellest, kas tegemist on magistraalteega, kus liigub ühistransport, või kvartalisese tänavaga. Magistraalteedel teostatakse libedusetõrjet soolaga (NaCl), kvartalisestel tänavatel ja kõnniteedel kõige ohtlikumates kohtades graniitkillustikuga. Graniitkillustiku sisse on segatud väike kogus soola, et vältida selle külmumist. Liiva ega puhast soola

kvartalisestel tänavatel ja kõnniteedel ei kasutata.

Talihoolduse väga oluline osa on pidev ilmastikuolude seire. Selleks jälgitakse nii avalikke ilmaportaale kui ka professionaalseks kasutamiseks mõeldud keskkondi. Lisaks hindavad hoolded ja vahetusmeistrid olukorda piirkonnas ringi sõites. Libedusetõrjet alustatakse siis, kui on reaalne oht libeduse tek-

keks (tee temperatuur langeb alla 0 °C) või libedus on juba tekkinud. Lumetõrjet alustatakse siis, kui sadanud on lörtsi ja lund vähemalt 4 cm või kohevat lund 8 cm. Lumelükkamine tänavatel toimub kriitilise lumekihi paksuse saavutamisel hiljemalt 12 tunni jooksul.

Mustamäe talihooldusega on seotud 8–11 erineva suurusega traktorit. Seoses linnaosa hoogsa kinnisvaraarendusega

on lisandunud uusi kõnniteid ja tänavaid, mille hooldamiseks on suurenenud ka hooldemasinate arv.

Põhilised murekohad Mustamäel on liiga kitsad tänavad ja kõnniteed, sobimatutes kohtades paiknevad postid või piirded ning paraku ka ebamõistlikult pargitud sõidukid. Parkivate autode vahelt on sageli võimatu lund koristada, sest hooldemasin lihtsalt ei mahu läbi. Kui hooldemasina juurdepääs on takistatud, tuleb leppida paksu lumega. Kui aga päästeauto ei pääse sellistes kohtades läbi, võib tuleõnnetuse korral ohus olla juba kellegi kodu.

Kui lund koguneb sedavõrd palju, et ainult lükkamisest ei piisa, korraldab linnaosa lume väljaveo piirkondade kaupa, teavitades sellest ka korteriühistuid ja töövõtjaid. Kui ühistu saab teate lume väljaveo päeva ja kellaaja kohta, tuleks seda kindlasti arvestada ja sel päeval korraldada autode parkimine mujale. Kui parkimisala ei õnnestu autodest tühjendada, ei ole võimalik lumevedu täiel määral teha ja iga takistav sõiduk aeglustab töötampot, mis omakorda mõjutab ka teiste piirkondade lumekoristust.

Lisaks linnaosa ja tema koostööpartnerite tegevusele on hoolduskohustused ka mootorsõiduki omanikel, kelle sõidukid takistavad heakorratõid. Vastavalt Tallinna heakorraeeskirja § 7 punktile 8 tuleb tagada, et mootorsõiduki ümbrus 1 meetri raadiuses oleks lume- ja jäävaba ning puhastatud lehtedest ja prahist.

Nõuete täitmist kontrollib ja rikkumiste korral teeb ettekirjutusi või trahve MUPO.

Lõpetuseks:

- ▶ Olgem talvel liikudes tähelepanelikumad ja ettevaatlikumad – tänavatel võib esineda libedamaid kohti.
- ▶ Pargime autod nii, et need ei takistaks lumetõrje-, pääste- ega prügiautode ligipääsu.
- ▶ Kui autot ei ole võimalik parkida parklas, tuleb hoolitseda selle ümbruse puhastamise eest vähemalt 1 meetri ulatuses.
- ▶ Kõik hooldust puudutavad ettepanekud ja tähelepanekud saab saata aadressil info@eteed.ee.

Elmo Meier
EKT Teed OÜ juht

Mustamäel kontrolliti lumetõrjetehnika valmisolekut

Mustamäe linnaosa vanem Marja-Liisa Veiser, vanema asetäitja Urmas Köpp ja majandusosakonna juhataja Aleksandr Iro külastasid 31. oktoobril linnaosa heakorratööde lepingu-partneri EKT Teed OÜ tootmisbaasi, et vaadata üle ja veenduda, et ettevõtte lumetõrjetehnika on talvehooajaks valmis.

EKT Teed OÜ tootmisladu asub Mustamäe servas Artelli tänaval, kus linnaosa esindajad tutvusid ettevõtte tehnikaga ning veendusid, et Mustamäe tänavad ja kõnniteed on talve tulekuks hästi ette valmistatud.

Kõigil lumekoristusega tegelevatel masinatel on tehtud vajalikud eelseadistused talviste haakeseadmete paigaldamiseks, ning osa tehnikast on juba täielikult töövalmis. EKT Teed OÜ esindaja Elmo Meier kinnitas, et ettevõttes on piisavalt kogenud töötajaid, kes tagavad tehnika töökorras hoidmi-

se ja kiire reageerimise muutuvatele ilmastikuoludele.

Ettevõtte on soetanud uut tehnikat, eelkõige kõnniteede hoolduseks – kasutusele võetakse kitsad rohelised lumesahkade ja puisturitega masinad, mis sobivad hästi jalgteede hooldamiseks. Ena-

mik lumekoristustehnikast on universaalsed kommunaaltraktorid, mis töötavad aasta ringi. Praegu neil lumesahka ees ei ole, kuid ilmaolude muutudes saab need ette paigaldada loetud minutitega.

Lattu on varutud ligikaudu 4000 tonni soola, mida kasutatakse magistraal-

teede libedusetõrjeks, ning piisav kogus graniitsõelmeid kvartalisestest teede ja kõnniteede hoolduseks. Lisaks on varutud graniitsõelmeid ka korteriühistutele ja eramajade omanikele tasuta jagamiseks, et aidata kaasa elanike turvalisele ja ohutule liikumisele talvistes oludes.

Linnaosavanem Marja-Liisa Veiser võttis nähtu kokku: „Just külmade ja lume saabudes sõltub inimeste igapäevane turvalisus ja liikumismugavus otseselt sellest, kui hästi on ette valmistatud tänavad, kõnniteed ja hooldusmeeskonnad. Varajane planeerimine, piisavad soolavarud, töökorras tehnika ja valmisolekus töömehed on võtmetähtsusega, et tagada sujuv ja ohutu liikumine nii jalakäijatele kui ka autojuhtidele. Koostöö kogenud partneritega ja selged töökorraldused aitavad tagada, et ka kõige lumisemal hommikul oleks meie linnaosa liikluses sujuvus ja turvalisus tagatud.“

Mustamäel alustatakse kõnniteede talvist hooldust uue korra järgi

Mustamäe linnaosas rakendub käesoleval talvel uus kord kõnniteede hooldamisel. Edaspidi on linnaosa valitsuse hooldada kõik linnaosas asuvad kõnniteed. Muudatus puudutab eelkõige korteriühistuid, kelle majade ees asub linnale kuuluv kõnnitee.

Varasemalt tuli kinnistute omanikel tagada heakord ka oma kinnistu kõrval asuval, kuid linnale kuuluval kõnniteel. Tallinna heakorra eeskirja järgi pidi lume- ja libedusetõrje olema tehtud hiljemalt hommikul kella seitsmeks.

Nüüd on Mustamäe Linnaosa Valitsus sõlminud lepingu ettevõttega EKT Teed OÜ, kes vastutab linnamaal asuvate kõnniteede talihoolduse eest. Töid tehakse vastavalt Majandus- ja taristu-

ministri määruale „Teede seisundinõuded“. Selle järgi tuleb kõnniteelt koristada üle 6 cm paksune lumi hiljemalt

8 tunni jooksul pärast lumesaju algust ning libedusetõrje tuleb samuti teha sama aja jooksul. Libeduse tõrjeks kasutatakse sobiva fraktsiooniga killustikku. Kõnniteedel lubatud maksimaalne lumepaksus on 6 cm ning sulalume või lörtsi korral 3 cm.

Mustamäel on hooldust vajavaid kõnniteid kokku ligi 20 000 m². Tööde tõhusaks tegemiseks on töövõtja soetanud kitsastes oludes sobiva koristustehnika ning teinud kohapealsete vaatluste järel ettepanekuid liikluskorralduse parandamiseks, et tagada tööde ohutus ja sujuvus.

Üheks väljakutseks kõnniteede puhastuse vaates on parkimine – mitmel pool ulatuvad sõidukite esiosad kõnniteele, mis takistab koristustehnika liikumist. Linnaosa valitsus on juba alus-

tanud suhtlust mitmete korteriühistutega, et leida lahendusi parkimise reguleerimiseks ilma parkimiskohti vähendamata. Vajadusel kärbitakse ka põõsaid ja puuoksi, mis segavad hool-dustõid.

Linnaosa valitsus palub korteriühistutel üle vaadata majaesised parkimiskorrad ning tagada, et kõnniteed oleksid masinaga puhastatavad. Samuti võiksid autoomanikud oma sõidukit parkides arvestada, et kõnnitee jääks hooldustöödeks vabaks – lohakalt pargitud autod võivad kõnnitee puhastust oluliselt takistada.

Oluline on meeles pidada, et eramaal asuvate kõnniteede hooldamise ja puhastamise eest vastutavad endiselt kinnistute omanikud – sõltumata sellest, kas tee on avalikus kasutuses või mitte.

Muudatused Tallinna ühistranspordiliinidel alates 3. novembrist

Alates 3. novembrist 2025 jõustuvad muudatused mitmel Tallinna ühistranspordiliinil.

Sõitjate paremaks teenindamiseks korrigeeritakse sõiduplaane bussiliinidel nr 1, 12, 29, 40 ja 62.

Samuti taastatakse bussiliinide nr 61 ja 67 alalised liikumisteed, kuna Retke teel A. H. Tammsaare tee ja Tervise tänava vahelisel lõigul on ehitustööd lõppenud. Sellega seoses muutuvad ka nende liinide sõiduplaanid.

Kõik sõiduplaanid, sealhulgas liinide liikumisteed ja peatused, on kättesaadavad veebilehel transport.tallinn.ee.

Ametlikud teadaanded

Tallinna linnavalitsus võttis vastu Mäealuse tn 5 ja 7 detailplaneeringu

Tallinna linnavalitsus võttis oma korraldusega nr 967 vastu Mustamäe linnaosas Mäealuse tn 5 ja Mäealuse tn 7 kinnistute detailplaneeringu (AB Artes Terrae OÜ töö nr 1676DP1).

Planeeritava ala suurus on 0,80 ha. Detailplaneeringu eesmärk on kinnistute ümberkruntimise teel moodustada ärimaa sihtotstarbega krundid ning kavandada neile äri-otstarbeline hoonestus. Planeeringus on määratud ka heakorrustuse, haljastuse, juurdepääsuteede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendus. Avalikult kasutatavate teede, haljastuse ja tänavavalgustuse rajamine tagatakse Tallinna linna ja detailplaneeringust huvitatud isiku vahel sõlmitud halduslepingu alusel. Enne planeeringu kehtestamist sõlmitakse ka kergliiklustee ehitamise kaasrahastamise leping ning transpordimaa krundi tasuta võõrandamise kokkulepe.

Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda:

Tallinna õigusaktide registris: <https://teele.tallinn.ee/documents/147814/view#metadata>

Tallinna planeeringute registris: <https://tpr.tallinn.ee/DP042570>

Trollid naasevad Mustamäele!

Mustamäel käivad ettevalmistused trolliliinide taasavamiseks. Praegu toimub kontaktliinide vahetus ning vanade kandepostide eemaldamine, mis võib ajutiselt mõjutada jalakäijate liiklust Sõpruse puiestee piirkonnas.

Kokku vahetatakse välja 430 postii koos vundamentidega, pärast mida tõstetakse kontaktliin uutele postidele. Tööde eesmärk on luua kaasaegne taristu, mis võimaldab trolliliikluse taastamist Mustamäel juba järgmisel aastal. Liinidele tulevad Škoda akutrollid, mis suudavad liikuda kuni 25 kilomeetrit akutoitel, ehk osaliselt ka ilma kontaktliinita. Trollid hakkavad sõitma Mustamäe ja kesklinna vahel suvest 2026, kui liinidele 81, 83, 84 ja 85 lisanduvad esimesed uued sõidukid.

Tallinna Linnatranspord investeerib kontaktliinide uuendamisse 4,6 miljonit eurot ning trollide soetamisse kokku 30 miljonit eurot. Lisaks kasutatakse ostuotsiooni, mille alusel lisandub veel 30 uut akutrolli. Osa neist on plaanis tulevikus kasutada liinil nr 72, mis ühendaks taas Kopli ja Mustamäe.

„See on kauaoodatud ja oluline samm Mustamäe elanike jaoks. Trolliliinid on osa Mustamäe identiteedist ja on rõõm, et need naasevad nüüd moodsamal ja keskkonnasõbralikumal kujul. Samas võiks mõni ajalooline trollipost koos infotahvliga jääda meenutama Mustamäe trolliliikluse ajalugu,“ ütles Mustamäe linnaosa vanem Marja-Liisa Veiser.

Lisainfo: tallinn.ee/et/kesklinn/uudis/trolliliikluse-laiendamiseks-hangib-tallinn-30-uut-trolli

Miks loomade ja lindude toitmine linnas pole hea mõte

Heategu võib vahel tuua ootamatuid tagajärgi. Paljud inimesed usuvad, et pargis tuvidele leivatüki andmine või koduhoovis siilile piima jätmine on armas hooliv žest. Tegelikult põhjustab loomade toitmine linnakeskkonnas aga mitmeid probleeme – nii loomadele endile kui ka linnaelanikele.

Muutuvad inimestest sõltuvaks

Kui metsloomad või linnalinnud saavad regulaarselt toitu inimeste käest, kaotavad nad oskuse ise toitu otsida. See muudab nad sõltuvaks ning nende loomulik käitumine muutub. Näiteks tuvide ja vareste arvukus võib kiiresti kasvada, sest lihtsasti kättesaadav toit loob neile soodsad elutingimused. Suurenenud arvukus toob aga kaasa konkurentsi teiste liikidega ja rikub ökosüsteemi tasakaalu.

Vale toit võib kahju teha

Paljud inimesed ei tea, et leib, piim või worst ei sobi enamikule loomadele. Näiteks tuvidel ja partidel võib liigne leib põhjustada seedimisprobleeme ning siilidele piim tõsisemaid tervisehäda. Sageli satuvad loomad sööma ka riknenud või plastpakendis toitu, mis võib neile saatuslikuks saada.

Toit meelitab ligi kahjureid

Mahajäetud toidujäänused tõmbavad ligi rotte ja hiiri, kes levitavad haigusi ning võivad kahjustada hoonet ja haljastust. Linnatänavatel, mängu-

väljakutel ja parkides muutub toidu- ja jäätmete kogunemine kiiresti hügieeniprobleemiks.

Et rotte eemal hoida, tuleks:

- ▶ hoida prügimajad puhtana ja prügi konteinerite kaaned alati suletuna;
- ▶ eemaldada maja ja kõrvalhoonete ümbrusest sõõdav kraam (nt maha kukkunud õunad);
- ▶ mitte jätta õue koerte ja kasside toidunõusid koos toiduga;
- ▶ paigaldada linnutoidumajadele metallist kraed, et närlised ei pääseks ligi;
- ▶ katta kõik augud ja praod võrguga või tsementerida, vältimaks närliste pääsu majja;
- ▶ kontrollida, kust vee-, kanalisatsiooni- ja ventilatsioonitorud elamisse sisenevad, ning sulgeda avad betooni või tugeva metallvõrguga;
- ▶ jälgida, et puud ja põõsad ei ulatuks akende ja rõudeni, et närlised ei saaks mööda neid hoonetesse ronida.

Kuidas saad päriselt aidata?

Kui märkad vigastatud või hätta sattunud metslooma, helista ööpäevaringselt riigiinfo telefonile 1247.

Kui tegemist on hulkuva koduloomaga, teavita loomade varjupaika telefonil +372 51 41 431 ning anna teada looma asukoht, välimus ja seisund.

Linnaelanikuna saame kõik anda oma panuse, et Mustamäe oleks puhas, turvaline ning linnu- ja loomaõbralik paik.

Jäätmejaamad lähuvad üle talvisele töökorraldusele

Alates 1. novembrist lähuvad Tallinna jäätmejaamad üle talvisele töökorraldusele. Kõik jäätmejaamad ning Lilleküla ringmajanduskeskus jäävad endiselt avatuks seitse päeva nädalas, kuid sügis-talvisel perioodil on lahtiolekuajad lühemad.

Pääsküla, Rahumäe, Paljassaare ja Pärnamäe jäätmejaamad on avatud:

- ▶ tööpäeviti kell 14–19
- ▶ nädalavahetustel kell 10–15

Lilleküla ringmajanduskeskus töötab tööpäeviti kell 11–18 ning nädalavahetustel kell 10–15.

Liiva iseteeninduslik ümberlaadimisjaam (Kalmistu tee 34) võtab Tallinna

elanikelt tasuta vastu biolagunevaid aiajäätmeid kuni 30. novembrini. Jaam on avatud iga päev kell 9–17.

Ohtlike jäätmete kogumispunktid jätkavad tööd tavapärasel aegadel – laupäeviti ja pühapäeviti kell 10–15.

Riigipühadel on kõik Tallinna jäätmejaamad ja ohtlike jäätmete vastuvõtupunktid suletud. Talveperioodi jäävad jõulud (24.–26. detsember), uusaasta (1. jaanuar) ja vabariigi aastapäev (24. veebruar).

Lisaks on linlased oodatud parandustöökodadesse, kus saab esemele uut elu anda:

- ▶ Lilleküla õmblusparandustöökooda: kolmapäeviti 12–17, neljapäevi-

ti 14–19, paaritutel nädalatel laupäeviti 11–15.

- ▶ Lilleküla pehmemööbli parandustöökooda: teisipäeviti ja kolmapäeviti 15–20, paaris nädalatel laupäeviti 11–15.
- ▶ Pääsküla jäätmejaama parandustöökooda: teisipäeviti ja kolmapäeviti 14–19.
- ▶ Kopli 93 rahvamaja puiduparandustöökooda: esmaspäeviti, kolmapäeviti ja neljapäeviti 17–21.
- ▶ Paljassaare jäätmejaama puiduparandustöökooda: alates 3. novembrist esmaspäeviti 15–20, teisipäeviti 12–17 ja kolmapäeviti 15–20.

Rohkem infot leiab Tallinna Ringmajanduskeskuse veebilehelt: www.tallinn.ee/ringmajanduskeskus.

Anna oma panus pakendite liigiti kogumisse!

Kõige mugavam viis pakendeid koguda ja ära anda on teha seda nende tekkekohal.

Jäätmete liigiti kogumine on ainus viis tagada erinevatele jäätmetele parem võimalus ringlusesse võtmiseks.

Tallinna elanikud saavad eraldi kogutud pakendeid ära anda nii tekkekohal kui ka avalikes pakendipunktides.

Avalikud pakendipunktid on Tallinnas kolme taaskasutusorganisatsiooni hallata – MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO), OÜ Eesti Pakendiringlus (EPR) ja Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (TVO). Tallinna avalike pakendipunktide veebikaart on leitav linna lehel.

Plast- ja metallpakendi, joogikartongi ja klaaspakendi (plast- ja metallpakend ja joogikartong, klaaspakend, v.a paber ja kartong) mahuti tühjendust saab tellida:

- ▶ OÜ Tootjavastutusorganisatsioon (TVO) tel 5300 0011
- ▶ Ragn-Sells AS tel 15 155, 606 0439
- ▶ OÜ Eesti Pakendiringlus (EPR) tel 633 9240

Klaaspakendi mahuti tühjendust saab tellida:

- ▶ Eesti Keskkonnateenus AS tel 640 0800

Pakendikoti teenust eramajadele saab tellida:

- ▶ OÜ Tootjavastutusorganisatsioon (TVO) tel 5300 0011
- ▶ Ragn-Sells AS tel 15 155, 606 0439

Kvaliteet on sama oluline kui kogus

Mida suuremad on eraldi kogutud pakendite kogused, seda tähtsam on nende kvaliteet.

Ühte kogumisevahendisse kokku kogutud pakendid halvendavad materjali ringlusesse võtmist kuna väheneb kvaliteet ja järelsorteerimise efektiivsus.

Seetõttu on elanikele parim lahendus kaks mahutit: üks plast-, metallpakendile ja joogikartongile ning teine klaaspakendile.

Elanikel on soovitatav on aeg-ajalt üle vaadata kogumisevahendite suurused ja kasutatav teenuste pakett. Pakendid moodustavad ligi 60% kodumajapidamiste jäätmetest – nende eraldi ko-

gumine aga ei tekita prügi juurde, vaid vähendab segaolmejäätmete mahtu. Nii saavad elanikud kulud kokku hoida segaolmejäätmete tühjendussagedusest või vahetades olemasoleva segaolmejäätmete mahuti väiksema vastu. Nutikalt toimetades võivad senised jäätmekäitluskulud elanikele hoopis väheneda.

Pane tähele!

Kodus liigiti kogudes tuleb olla tähelepanelik, et pakendid oleksid tühjad ja suurema mustusega, sest ainult nii saab neid suuremas mahus suunata taaskasutusse.

Mõned näpunäited:

- ▶ loputa jogurtitopsid, supipurgid ja salatikarbid läbi vähese veega – nõudepesuvahendit pole vaja kasutada;
- ▶ ära pane erinevaid pakendeid üksteise sisse, sest sorteerimisliinil on neid keeruline eraldada;
- ▶ suuremad pakendid murra enne mahutisse panemist kokku.

Avalike pakendipunktide kõrvale ei ole lubatud jäätmeid jätta. Kui mahuti on täis, anna sellest teada pakendimahuti peal kirjas olevale mahutite haldaja kontaktnumbrile: ETO 640 3240, eto@eto.ee, TVO 5300 0011, teenindusinfo@tvo.ee ja EPR 633 9240, info@pakendiringlus.ee.

Tallinnas hakatakse tulevikus vanadest hoonetest uusi ehitama

Tallinnas algab ehitusprojekt, kus vanu maju enam ei lammutata maatasa, vaid neist tehakse hoopis uued. Projekti nimi on „Vanade hoonete uuskasutus“. Eesmärk on näidata, kuidas saab vanu materjale nutikalt taaskasutada, hoidmaks kokku raha ja loodust.

TalTechi vanemlektori ja projekti eestvedaja Simo Ilometsa kinnitusele on keskkonna vaates parim hoone see, mida ei eksisteeri. Kui see on juba olemas, tuleb võtta maksimum, kas renoveerides või materjale korduskasutades.

Projektis luuakse digitaalne platvorm, mis ühendab hoonete lammutuseelse hindamise, auditi tulemused ja materjalipanga. Lahendus võimaldab arhitektidel ja arendajatel varakult näha, milliseid hooneosi saab korduvalt kasutada.

Lahendust hakatakse esmalt katsetama Põhja-Tallinnas, Hundipea arenduspiirkonnas. Praegusest sadamaalast kasvab tulevikus välja uus linnakvartal.

Hundipea linnaosa arendaja Markus Hääl sõnul on täna põhjalik lammutuseelne auditeerimine ettevõtjale sageli kulu- ja ajamahukas. „Kui kasvõi kümnendik materjalidest sobib korduskasutuseks, võib see olla väga väärtuslik. Loodav platvorm aitab neid otsuseid teha andmete, mitte kõhutunde põhjal.“

Piirkonna arendaja soov on, et vanad betoonelemendid leiaksid kasutust uutest hoonetest, mitte ei muutuks kullustikuks. Nii hoitakse kokku ressursse ja vähendatakse CO₂ heidet.

Lisaks Tallinnale viiakse sarnaseid katsetusi läbi veel Valgas ja Lätis Võnnus ehk Cēsis.

Ametlikud teadaanded

Mäealuse tn 5 ja Mäealuse tn 7 kinnistute detailplaneeringu avalik väljapanek

Mustamäe Linnaosa Valitsus ja Tallinna Linnaplaneerimise Amet avalikustavad 1.-15. detsembrini 2025 Tallinna Linnavalitsuse 14.10.2025 korraldusega nr 967 vastuvõetud 0,80 ha suuruse maa-ala kohta koostatud Mäealuse tn 5 ja Mäealuse tn 7 kinnistute detailplaneeringu (AB Artes Terrae OÜ töö nr 1676DP1).

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kinnistute ümberkruntimise teel moodustada ärimaa sihtotstarbega krundid ja kavandada kruntidele äri-otstarbeline hoonestus. Lisaks antakse detailplaneeringus heakorrasuse, haljastuse, juurdepääsuteede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendus.

Detailplaneering on kooskõlas Tallinna Linnavalikogu 22. juuni 2006 otsusega nr 230 kehtestatud Mustamäe linnaosa üldplaneeringuga.

Detailplaneeringu materjalidega saab ülnimetatud ajavahemikul tutvuda Mustamäe Linnaosa Valitsuse teenindussaali infoletis, aadressil E. Vilde tee 118 ning Tallinna Linnavalitsuses I korruse infosaalis aadressil Vabaduse väljak 7. Teenindussaalide lahtiolekuajad: E 8.15 - 18, T-N 8.15 - 17, R 8.15 - 14.

Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda ka Tallinna õigusaktide registris: <https://teele.tallinn.ee/documents/147814/view#metadata>, Tallinna planeeringute registris: <https://tpr.tallinn.ee/DP042570> või pöördudes Mustamäe linnaosa arhitekti poole: rasmus.eerma@tallinnlv.ee tel. 6457528

Linn on meie ühine elutuba väljaspool koduseinu

Oleme viimastel kuudel näinud pilte, mis teevad murelikuks ja panevad mõtlema. Puruks löödud ukсед, seinast rebitud kätekuivatid, soditud seinad, põlenud prügikastid – need ei ole fotod kuskilt kaugelt või maha jäetud kohast. Need on tehtud siinsamas, meie enda linnas: Tondirabas, Männipargis, Õismäel, 2. augustil 2025. aastal avatud putukaväljal jne.

Need on paigad, kuhu linn panustab iga päev. Kohad, kus inimesed jalutavad, teevad sporti, mängivad ja puhkavad.

Kohad, mille korrashoidu ja toimimisse panustavad kümned töötajad: koristajad, hooldajad, elektrikud, haljastajad, ehitajad. Sageli teevad nad oma tööd siis, kui teised magavad, et me saaksime päeval jalutada korras, toimivas ja turvalises linnaruumis.

Ja siis on ühel hetkel kõik rikutud. Kõik see, mis oli hoolikalt tehtud ja hoollega korras hoitud, on hävitatud – mitte protestiks, mitte vajadusest, vaid lihtsalt hoolimatusest ja ükskõiksusest.

Kõige kurvem on, et iga selline tegu teeb haiget rohkem kui ühele inimesele. See ei olnud lihtsalt katkine uks või soditud sein, vaid kellegi tehtud töö, kellegi aeg, kellegi hool, mis on jalge alla tallatud.

Lõpuks maksame selle kõik ühiselt kinni. Iga uus prügikast, parandatud toru või värvitud sein tähendab raha, mida oleks saanud kasutada uute mänguväljakute, valgustuse või haljastuse rajamiseks.

Vandaalitsemine tekitab linnas tunde, nagu see ei kuuluks enam kellelegi. Nagu avalik ruum oleks „kellegi teise“ mure. Aga tegelikult kuulub see meile kõigile. See on meie ühine kodu väljaspool koduseinu ja kodu hoitakse, mitte ei lõhuta.

Ma usun, et enamik inimesi ei taha halba. Mõnikord on lihtsalt lihtne unustada, et need ruumid, need seinad ja seadmed, mida me igapäevaselt kasutame, ei teki tühjast kohast. Keegi paigaldab need. Keegi hooldab. Keegi koristab. Ja

keegi tunneb päriselt kurbust, kui kõik see töö mõne hetkega hävitatakse.

Kui tahame elada linnas, mis on puhast ja hoitud, peame alustama kõige lihtsamast – austusest. Austusest nende inimeste vastu, kes linna korras hoiavad.

Austusest nende vastu, kes seda kasutavad. Austusest koha vastu, kus me ise elame.

Kui märkad avalikus ruumis vandaalitsemist, anna sellest teada linna info-telefonile 14410 või rakenduses anna-teada.ee.

Ja kui kasutad avalikku tualetti, parki või mänguväljakut – jäta see järgmisele nii, nagu sooviksid seda ise leida. Avalik ruum on meie kõigi oma. Hoiame teda – nii, nagu hoiame oma kodu.

Kadri Karnau,

Tallinna keskkonna- ja kommunaal-
ameti kommunikatsioonispetsialist

Mustamäe Linnaosa Valitsus on esitanud taotluse nii Politsei- ja Piirivalveametile kui ka Munitsipaalpolitsei Ametile lisapatrullide kaasamiseks (lehetoietus).

Eesti Töötukassa sulgeb Tõnismäe teenindusbüroo

Eesti Töötukassa teatel suletakse alates 1. detsembrist 2025 senine Tõnismäe büroo. Detsembris toimub kõigi selle büroo klientide nõustamine telefoni teel või e-töötukassas.

Alates jaanuarist 2026 saavad kliendid pöörduda töötukassa poole kahe uue büroo kaudu:

- ▶ Tondi büroo – Karamelli 6
- ▶ Tähesaju büroo – Tähesaju tee 14

Klientide jaotuse kahe büroo vahel otsustab töötukassa oma töökorralduse alusel ning kõik Tõnismäe büroo kliendid on muudatustest teavitatud e-kirja teel.

Töötukassa pakub nõustamist nii kohapeal, telefoni teel, e-töötukassas kui ka muul viisil, lähtudes kliendi soovidest ja võimalustest tööd leidmisel. Vajadusel võib nõustamise viis töötöingu käigus muutuda.

Lisainfo: www.tootukassa.ee

PPA hakkab novembri keskel väljastama uue kujundusega ID-kaarte

Politsei- ja Piirivalveamet (PPA) hakkab novembri teisest poolest väljastama uuendatud ID-kaarte. Muutused puudutavad kaardi välimust, kiipi ja tarkvara. Riigi Infosüsteemi Amet (RIA) hoiatab, et tehniline üleminek võib võtta aega ning kõik e-teenused ei pruugi esimestel päevadel kohe tõrgeteta toimida.

NB! Uute kaartide kasutuselevõtt ei tähenda, et praegu kehtivate ID-kaartide omanikud peaksid oma kaarte PPA teenindusse välja vahetama tulema! Senised kehtivad dokumendid kehtivad edasi.

Novembri keskel vahetub PPA senine dokumentide tootjafirma, mistõttu saavad dokumendi uuendajad ja taotlejad uue kujundusega ID-kaarte, elamisloakaarte, e-residendi ja diplomaatilisi isikutunnistusi. PPA eksperdi Karoline Põdra sõnul on uutel kaartidel Eesti loodusest inspireeritud turvaelemendid, millest osa on nähtavad palja silmaga ja osa vaid abivahenditega.

Uue ID-kaardi kasutamisel tuleb arvestada ühe muudatusega: enne digiallkirja andmist tuleb muuta PIN2-kood. Turvakoodide ümberik väljastatakse PPA teeninduses ja Selveri kauplustes, juhised PIN2 muutmiseks on aadressil www.id.ee.

RIA eksperdi Silvia Lipsi sõnul jõuab ID-tarkvara uus versioon kasutajateni novembri alguses. E-teenuste pakkujad peavad oma süsteemid õigeaegselt uuendama, vastasel juhul ei pruugi autentimine ja allkirjastamine uute kaartidega esialgu toimida.

Nagu öeldud, senised dokumendid kehtivad edasi. Uue ID-kaardi elektrooniliseks kasutamiseks tuleb arvutisse või nutiseadmesse paigaldada uusim ID-tarkvara versioon lehel www.id.ee. Dokumentide tootmist alustavad Soome ettevõtte Thales DIS Finland Oy ja Belgia ettevõtte Zetes SA, kelle kaheksa-aastase lepingu kogumaksumus on 54 miljonit eurot.

Tallinna 60 avalikku joogiveekraani suletakse talveks

Seoses külmade ilmade saabumisega sulgeb Tallinna Vesi selleks aastaks avalikud joogiveekraanid, kust suvel said janu kustutada nii linnaelanikud, turistid kui ka laulu- ja tantsupeo külastajad. Kraanide kasutamine aitas ära hoida sadade tuhandete plastpudelite tootmise.

Välikraanide sulgemine hilissügisel on vajalik, et kaitsta neid külmumise eest ja tagada süsteemi töökindlus ka järgmisel hooajal.

“Oleme enam kui kümne aasta jooksul järjepidevalt laiendanud avalike joogiveekraanide võrku ja plaanime seda teha ka tulevikus,” ütles Tallinna Vee tegevjuht Aleksandr Timofejev. Tänavu oli Tallinnas juba 60 Tallinna Vee tähistusega veevõtupunkti, kust iga linlane ja külaline sai puhast joogivett võtta ning seeläbi loodust säästa.

“Kui inimesed kasutavad kraanivett oma kaasavõetud pudelis, hoiab iga avalik joogikraan päevas kokku sadu plastpudeleid – see on märkimisväärne samm keskkonna heaks,” lisas Timofejev.

Tallinna Vee statistika kohaselt tarbiti ainuüksi Laulu- ja tantsupeo ajal sealt avalikest kraanidest ja paakidest ligi 120 000 liitrit joogivett, millega hoiati ära enam kui 230 000 plastpudeli tootmine. Lisaks leidsid Lauluväljaku kraanid ohtralt kasutust ka teiste suurürituste ajal. Timofejevi sõnul tarbiti veel mõned aastad tagasi suurüritustel joogivett peamiselt pudeliveena ja massi-

FOTO: RAUNO LIIVAND

üritustel oli tänasega võrreldes oluliselt suurem keskkonnajalajalg.

Lisaks lauluväljakule olid populaarsed ka vanalinnas ja kesklinnas paiknevad joogikraanid, mida kasutasid nii kohalikud elanikud kui ka turistid. Tänavu lisandusid veevõrgustikku uued kraanid

aadressil Ahtri tn 6b, Narva mnt 1, Kaarli pst 7, Reisijate tänav T1, Nõmme tee 107, Linnamäe tee 28a ja Õismäe tee 97a.

“Joogiveekraanide populaarsus on aasta-aastalt kasvanud. See näitab, et inimesed hindavad üha rohkem kvaliteetset kraanivett ning soovivad teha

keskkonnateadlikumaid valikuid,” märkis Timofejev.

Tallinna Vee tarbijate hulgas läbi viidud uuring näitas elanikkonna jätkuvalt kõrget usaldust kraanivee suhtes – tervelt 89% vastajatest ütles, et usaldab kraanist tulevat vett ja joob seda hea meelega. Kraanivesi sisaldab rohkest looduslikke mineraale, näiteks kaltsiumi- ja magneesiumsoolasid, mis on inimorganismile kasulikud.

Avalikud joogiveekraanid on märgistatud Tallinna Vee tähisega, mis kinnitab, et sealt voolav vesi on kontrollitud ja joogiks igati sobiv. Veekvaliteeti kontrollitakse pidevalt, aastast võetakse üle 3000 veeproovi.

Joogiveekraanide paigaldamise projekt sündis Tallinna kaasava eelarve raames ja on nüüdseks kasvanud linna üheks edukaimaks keskkonnamuutuseks.

Tallinna Vesi taasavab joogiveekraanid järgmise aasta kevadel, traditsiooniliselt mai alguses. Ettevõtte plaanib jätkuvalt laiendada avalike kraanide võrgustikku, et need oleksid veelgi paremini kättesaadavad kõigile linnaelanikele ja külalistele. Samuti on need mugavad kohad, kust võtta vett lemmikloomadele.

Tallinna peamine joogiveeallikas on taastuv pinnavesi, millest Tallinna Vesi toodab kvaliteetset joogivee. AS Tallinna Vesi on Eesti suurim vee-ettevõtte, mis teenindab ligi 25 000 kodu- ja äriklienti ning ligi 500 000 lõpptarbijat.

FOTO: WWW.ETERA.EE

FOTO: SVEN ZACEK

Siselinna kalmistu – kahe maailma kohtumispaik

Kas teadsid, et 9. märtsi 1944. aasta pommirünnakus hukkus ligi 800 inimest, kellest paljud on maetud just Siselinna kalmistule? Et kalmistul paiknenud Aleksander Nevski kirik oli üks esimesi arhitekt Christoph August Gableri projekte Tallinnas? Või et Siselinna kalmistu vanimad hauad pärinevad 18. sajandi lõpust ning seal leidub nii baltisaksa kui vene aadliperekondade matmispaiku?

Tallinna Siselinna kalmistu on kui linn ajas – koht, kus kõrvuti seisavad eri usundid, ajastud ning inimsaatused. Siin hingab ajalugu sammude ja tuule sahina saatel, meenutades põlvkondi, kelle lood on kujundanud linna näo.

Kahe kalmistu ajalugu

Siselinna kalmistu koosneb kahest erimeelisest osast: 1775. aastal rajatud Aleksander Nevski kalmistust, mis oli mõeldud õigeusulistele, ning 1864. aastal avatud Vana-Kaarli kalmistust, kuhu maeti luteriusulisi tallinnlasi. Kahte kalmistut eraldab paekivimüür, mille põhja-

osas on avatud läbipääs – sümbolne värav kahe maailma vahel. Tänapäeval hõlmab kalmistu ligi 17 hektarit ja on viimse rahupaiga leidnud kümnetele tuhandetele inimestele, nende seas paljudele, kelle teod on jätnud sügava jälje Eesti ajalukku.

Herne tänava väravast sisenedes jääb paremale muruplats, kus seisis kunagi Aleksander Nevskile pühendatud kalmistukirik. Selle lasid 1856. aastal ehitada kaupmehed Aleksandr Jermakov ning Ivan Germanov, arhitektiks oli Tallinna peaarhitekt Christoph August Gabler – sama mees, kelle loominguks kuulub ka Jaani kirik. Kalmistukirik hävis 9. märtsi 1944. aasta pommirünnakus, mil kogu linn sai rängalt kannatada. Viimane laulatus toimus seal vaid päev enne hävingut.

Lood ja inimesed

Siselinna kalmistu on täis lugusid, mis räägivad linna vaimsusest ning inimlikust püsivusest.

Kõige tuntum hauaplats kuulub Jaan Poskale – riigimehele ja Tartu rahule-

pingu peaarhitektile, kes aitas luua Eesti iseseisva riigi õigusliku aluse. Tema haud, mida ümbritseb hall raudaed, sümboliseerib eestlaste enesemääramise ning väärikuse püsimist.

Samas puhkab ka Poska tütar Tatjana Poska-Arder oma perekonnaga. Tatjana oli aktiivne ühiskonnategelane, tema poeg Árpád Arder teenis vaimulikuks ning Árpádi poeg Ott Arder sai üheks armastatuimaks eesti luuletajaks. Arderite ja Poskade perekonnalugu ulatub läbi sajandite, peegeldades Eesti kultuuri ning vaimu järjepidevust.

Õigeusu kalmistu osas leiab vene luuletaja Igor Severjanini haua. Peterburis sündinud Severjanin põgenes pärast revolutsiooni Eestisse, elas Toilas ja oli tihedalt seotud Eesti kirjanduselu ning Henrik Visnapuuga. Ta tõlkis eesti luulet vene keelde ning andis 1928. aastal välja kogumiku „Poetõ Estonii“. Tema tagasihoidlik kalm on kui sillaehitus kahe rahva ja kultuuri vahel.

Sama liigutav on Kurbatovite perekonna hauakabel, mille püstitas skulptor Pjotr Kurbatov oma ema Varvara

mälestuseks 1965. aastal. Kunstnik töötas kolm aastat telgis, valmistas marmoringli, mis sümboliseerib emaarmastust ning pühendumust. Hiljem paigaldati kabelile metallvõred, et kaitsta seda vandaalitsejate eest, kuid teos on säilinud kui üks kalmistukunsti pärlid.

Üks Siselinna kalmistu tuntumaid paiku on rahvasuus „pruudikabelina“ tuntud hauaehe. Selle püstitas jõukas äriees Georg Tofer oma tütre mälestuseks, kes suri enne pulmapäeva tuberkuloosi. Kabeli keskmes seisab elusuurune marmorkuju – noor naine surub rinnale tulbiõit, justkui peatunud hetk õnne ning kaotuse piiril. Kui 1940. aastal tuli Nõukogude võim Toferit arreteerima, sooritas mees meeleheitel enesetapu tütre haua juures. See lugu on jäänud kalmistu üheks kõnekamaks mälestuseks armastusest ja ustavusest.

Tänapäeva vaade

Siselinna kalmistu on oluline ajalopaik ja elav osa Tallinna kultuuripärandist.

Selle säilitamine ja hooldamine on linna jaoks oluline nii ajaloolise järjepidevuse kui ka kogukondliku mälu hoidmise seisukohalt.

Tallinna keskkonna- ja kommunaalamet ja asutuse Kadrioru Park kalmistute osakond teevad koostööd muinsuskaitse, haljastuse ning kunstiajaloo spetsialistidega, et tagada kalmistu väärikas ilme. Tööd hõlmavad nii ajalooliste hauaplatside taastamist kui ka teede ja haljastuse korrastamist, et kalmistu oleks turvaline ning ligipääsetav kõigile külastajatele.

Siselinna kalmistu on tänapäeval paik, kus saab mõtiskleda ja meenutada, aga ka õppida tundma linna ajalugu nende inimeste lugude kaudu, kes on seda kujundanud. See on koht, kus rahu ning austus mineviku vastu annavad linnale sügavuse ja hingestatuse.

Kalmistud on Tallinna hing – kohad, kus minevik ja tänapäev kohtuvad ning loovad silla põlvkondade vahel.

Kadri Karnau,

Tallinna keskkonna- ja kommunaalamet, kommunikatsioonispetsialist

Hingedeag – hetk vaikuseks ja mälestuseks

Oktoobri lõpp ja november toovad kaasa hinge- ja mälestushetked, mil meenutame lahkunuid ning mõtleme elule ja ajale. Hingedeag on aeg, mil mälestatakse esivanemaid, lähedasi ja kõiki, kes on meie seast lahkunud, kuid keda hoiame südames.

Hingedeag ulatub Eestis sajandite taga. Vanasti oli meie esivanematel novembrikuu alguses kombeks külastada kalmistuid, panna haudadele lilli ja küünlal põlema, et mälestus eelkäijatest elaks edasi. See oli aeg, mil kogukond tuli kokku, jutustati lugusid ja jagati vaikselt hetki, meenutades elu väärtusi ning õpetusi, mida ka lahkunud olid kalliks pidanud.

Tänapäeval sümboliseerib hingedeag enam kui ainult mälestamist – see on hetk elurutu aeglustumiseks, enesese vaatamiseks ja lähedastele mõtlemiseks. Küünlad kalmistutel, vaiksed jaltuskäigud ja lihtsad mälestused pakuvad kosutust hinge. See on aeg, mil rõhutatakse ka ühendust looduse ja aastaaegade vahel – lehtede värv, karge õhk ja sügise vaikne ilu loovad võimaluse mõtisklusteks.

Mustamäe linnaosa kutsus kõiki üles kasutama hingedeaga selleks, et korraldada oma mõtetes peatuda ja mõelda sellele, mis on maailmas head, mis on olnud väärtuslik igapäevaelus ja hinges, et luua ühendus mineviku, oleviku ja tuleviku vahel.

EELK Mustamäe Maarja Magdaleena koguduse novembrikuu kava

Mustamäe Maarja Magdaleena kirikus toimuvad jumalateenistused ja kogukonna kohtumised kogu nädala vältel.

Jumalateenistused toimuvad **pühapäeviti kell 15** (armlauaga).

Keskpäevapalvused toimuvad **teisipäeviti, kolmapäeviti ja neljapäeviti kell 12.30**.

„Eine Piibli ja palvega“ kohtumised toimuvad **teisipäeviti – kell 12.30** palvus ja **kell 13** piibliring koos sooja toiduga.

„Elurõõmsad ja tegusad“ eakate kohtumine toimub iga kuu kolmandal **neljapäeval kell 13** (novembris 20. novembril).

Õhtupalvused Taizé lauludega on **reedeti kell 19**.

Erilised sündmused novembris:

Pühapäeval, 23. novembril kell 15 koguduse aastapäeva jumalateenistus, laulab Misjonikoor.

Laupäeval, 29. novembril kell 18 toimub Estonia Seltsi Kammerkoori kontsert.

Oktoobris ja novembris on kiriku fuajees avatud maalikunstnik Tiina Ojaste näitus „Pühendumine“.

Laste kunstiring „Piibli pintsli all“ (1.–6. klassi lastele; juhendaja Tiina Klement) ootab uusi osalejaid. Registreeruda saab e-posti aadressil mustamae@eelk.ee.

Kogudus kutsuv huvilisi ka sügisesse leerikooli. Täpsem info: mustamae@eelk.ee või koguduse õpetajalt tiina.klement@eelk.ee.

Mustamäe kirikus saab korraldada matuseid, laulatusi, ristimisi ja teisi kiriklikke talitusi. Täpsem teave on koguduse kodulehel: mustamae.eelk.ee.

Ühtekuuluvuskontsert, kus muusika muutub sillaks inimeste vahel

3. detsembril tähistatakse rahvusvahelist puuetega inimeste päeva – päeva, mis tuletab meelde, et ligipääsetavus ja kuuluvus ei tohiks olla eraldi teemad, vaid loomulik osa meie igapäevaelust. Just sel päeval toimub Mustamäel Kaja kultuurikeskuses juba neljandat korda ühtekuuluvuskontsert – sündmus, mis ühendab muusika, ligipääsetavuse ja inimliku läheduse.

Tänavuse kontserdi alapealkiri on „Aja-kaja“ ja seal peab avakõne õiguskantsler Ülle Madise.

Kontserdi eesmärk on lihtne ja samas suurejooneline: luua ühiskonnaruum, kus keegi ei tunne end eraldatuna. See pole pelgalt muusikaline elamus, vaid kutse märgata, kuulata ja kohal olla – igaihe jaoks. Tänavuse kontserdi peaesineja on Eesti Rahvusmeeskoor, solistidena astuvad üles Mari Jürjens ja Ott Lepland.

„Ühtekuuluvuskontserdil on alati olnud kõrgel tasemel muusika ja kunstiline pool. Kuid tänavu astume selles valas veel ühe suure sammu – laval on ainult Eesti tipp-solistid ja rahvusvaheliselt tunnustatud riiklik meeskoor. See näitab, et ühtekuuluvuskontserdi missioon kõnetab meid kõiki ning aitab

kaasa positiivsetele muutustele ühiskonnas,” sõnab kontserdi idee autor, kunstiline juht ja peakorraldaja Edmar Tuul.

Eesti Rahvusmeeskoori tegevjuht Saale Fischer lisab, et meeskoori perele on seõ sündmusel osalemine mitmes mõttes tähtis. „Me saame pakkuda ehk esitada üheskoos erivajadusega inimestega oma loomingut nautimiseks neile, kellele see pole võib-olla igapäevaselt kättesaadav aga me saame ka vastu tohutult emotsioone, mida koostöö ühtekuuluvuskontserdi ettevalmistami-

sel on meile andnud,” ütleb Fischer. „Me näeme ja näitame selle koostööga, et kõik inimesed saavad laulda ja kõik on võimelised nägema-tajuma maailma enda ümber, lihtsalt pisikeste erinevustega ja see on normaalne,” lisab Fischer ja ütleb lõpetuseks, et kontsert on uks tajude ning tunnete maailma, mis on meil kõikidel olemas- jagagem seda läbi meie ühise keele- muusika.

Kontserdi vahetekkstide autor on taas Lauri Räpp, kes toob esile tänavuste tekstide keskse mõtte: „Meie aja lugu on tulevaste põlvete ajalugu. Milli-

ne on meie kajapeegel ses kauges tulevikus, saab selgeks olevikus.“ Peakorraldaja Tuul lisab: „Meie soov on, et laulaksime kõik koos oma elulaulu nii, et selle kaunis kaja kõlaks palju kaugemale meile antud ajast. Meie aja kaja sünnib meie tegudest ja sõnadest. Kuuluvus ei ole nende, vaid meie kõigi jaoks.“

Tänavuse kontserdi kava muudavad eriliseks kaks esiettekannt, mille sõnad on kirjutanud Lauri Räpp. Ühe muusika autor on tunnustatud helilooja ja dirigent Karin Tuul, teise autor aga sünnist saati pime helilooja Marilyn Jaeski, kes õpib praegu heliloomingut Iirimaal. Lisaks kõlab loomingut Veljo Tormise, Rasmus Puuri, Vaiko Eplik, Mari Jürjensi ja Ott Leplandi sulest.

Mullu avas kontserti Eesti Vabariigi president Alar Karis, kelle sõnad jäid paljudele meelde:

„Ühiskonnana peame sellist ühtekuuluvust veel õppima, kuni see muutub igapäevaseks ja tavaliseks. Sest ärme unusta – inimestena oleme kõik võrdsed. Teie, meie, nemad. See on nii lihtne. Me kõik oleme olemas.“

Kontsert toimub koostöös Mustamäe Linnaosa Valitsuse ja Tallinna linnaga, kuid selle taga seisab veelgi laiem ühine pingutus. Toetajate seas on ITAK, Eesti Tegevusterapeutide Liit, Lions klubi,

Eesti Puuetega Inimeste Koda ja paljud teised. Ligipääsetavuse tagamisse panustavad oma teadmiste ja kogemustega Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, Eesti Rahvusraamatukogu Pimedate Raamatukogu, Eesti Kurtide Liit, Eesti Vaegkuuljate Liit, Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit, Viipekeeletõlgid OÜ, Kirjeldustõlge OÜ ja Visuaalsuse Vahendaja OÜ.

Tänu toetajatele ja korraldajate pühendumusele on kontsert jätkuvalt tasuta ja kõigile ligipääsetav. Tagatud on viipe-, kirjutus- ja kirjeldustõlge. Kõikidest lauludest ja vahetekkstidest on tehtud lihtsas keeles kirjalik kokkuvõte.

Kes soovib saab toetada ühtekuuluvuskontsertide traditsiooni helistades 900 1122 – annetusega 10 eurot, mis lisatakse sideoperaatori arvele.

Ühtekuuluvuskontsert ei ole heategevus ega pelgalt pidulik žest. See on osa ühiskondlikust muutusest – liikumine, mis kujundab kultuurikeskkonda, kus mitmehäälsus tähendab mitte ainult erinevaid hääli, vaid ka erinevaid viise kuuluda, rääkida ja laulda.

Ka viipekeeles. Ka vaikselt. Ka südamega.

Ja kui me juba laulame, siis laulame kõik koos.

Edmar Tuul

Dirigent ja kultuurikorraldaja

Rammulaste kõievedu tõi Mustamäe lasteaialapsed sportlikule mõõduvõtule

Mooniõite lasteaias toimus 16. oktoobril rõõmsameelne ja jõukatsumusi täis 4. rammulaste kõievedu, kus omavahel pistsid rinda kümne Mustamäe lasteaia spordisõbrad.

Kõievedu toimus lõbusas ja toetavas meeleolus. Iga lasteaia meeskond koosnes kuuest lapsest, kes pidid näitama nii jõudu kui ka ühist meeskonnatööd. Pealtvaatajate ergutushüüded ja muu-

sika töid tõelise spordipeo tunde. Kuna ilm oli veidi tuuline, siis kõiki soojendas tee ja väike terviseamps. Seekord

viis võidu koju Lepistiku lasteaed. Aga kõige tähtsam pole võit, vaid rõõm liikumisest ja koosolemisest.

Lepistiku lasteaia liikumisõpetaja tagasiside üritusele oli, et lapsed ja õpetajad tänavad Mooniõite meeskonda nii vahva ürituse korraldamise eest. Suurepäraselt organiseeritud võistlus, toredad auhinnad, positiivne energia ja hooliv suhtumine osalejatesse väärib tunnustust ja tähelepa-

nu. Jõudu ja edu teile uute võistluste korraldamisel!

Üritus osutuski väga menukaks – osalejad ja õpetajad nautisid päeva, mis oli täis liikumist ja sõbralikku võistlusvaimu. Võitjatele anti üle karikas ja kõik said kaela medalid. Lapsed said kingitusi ka toetajatelt, kelleks olid Mustamäe Linnaosa Valitsus, Mustamäe keskus ja Happy Fly batuudikeskus.

Täname südamest kõiki osalenud lasteaedu ja õpetajaid, kes aitasid kaasa ürituse kordaminekule.

Eriline tänu kuulub toetajatele, kes panustasid ürituse õnnestumisse auhindadega.

Rammulaste kõievedu kinnitas taas, et sport ühendab ja toob rõõmu- eriti siis, kui seda tehakse heatujuliselt ja koos sõpradega.

Kohtumiseni uutel võistlustel!

Elamus Spa tähistab kolmekordset tunnustust: südamega tehtud töö on viinud Eesti sauna maailmakaardile

Elamus Spa jaoks on aasta 2025 toonud erakordseid tunnustusi – Eesti Elustiili Auhindadel tiitli “Parim Spaa 2025”, olnud nomineeritud Tallinna ettevõtlusauhindade kategoorias “Turismitegu 2025” ning tunnustatud Eesti suurima ettevõtluskonkursi “Eesti parimad ettevõtted” raames Aasta turismiedendaja 2025 tiitliga.

Need kolm tunnustust ja hetke peegeldavad ilmekalt Elamus Spa teekonda, kus pühendumus, uuenduslikkus ja meeskonnatöö on põimunud ühtseks tervikuks.

Rahvas valis Eesti parimaks spaaks Elamus Spa

Esmakordselt toimunud Eesti Elustiili Auhindadel valis rahvas parimaks spaaks just Elamus Spa ning seda tänu oma mitmekülgsel saunamaailmale, ainulaadsele lasteaiale ja erilise energiaga täidetud atmosfäärile.

Elamus Spa asutaja Andres Tiik tunnistas, et selline tunnustus liigutab sügavalt kogu meeskonda: “Kui kuulsin, et oleme rahva poolt valitud top kümne spa hulka, oli juba siis sees see eriline tunne. See võit on parim preemia kogu meie spaa-perele. Teenindussektoris peavad kokku sobima neli asja – keskkond, külalised, tugev tiim ja osanikud. Kui üks neist puudub, kukub kaardimaja kokku.

Eesti Turismitegu 2025 auhind.

Ka Elamus Spa juht Margit Kurn rääkis võidu järel, et see auhind on kõige otsesem tunnistus kogu spaa meeskonnale igapäevasest pühendumusest. “Selline võit on hästi soe ja hea tunne, sest see on kogu meie spaa-pere töö tulemus. Meie külalised tunnevad ennast hästi, nad tahavad meie juurde ikka ja jälle tagasi tulla ja see, et nad meile oma hääle andsid, on meile tohutult suur tunnustus. Oma inimestele tahaksin öelda, et neil jätkuvalt endiselt kõrge teha seda, mida nad igapäevaselt teevad. Siis sünnivadki parimad tulemused.”

Tallinna ettevõtlusauhinnad: tunnustus uuenduslikule lähenemisele

Elamus Spa koos Elamus Bowling & Pubiga oli nomineeritud ka Tallinna ettevõtlusauhindade kategoorias Turismitegu 2025. Esitatud projekt “Eesti suurima bowlingukeskuse loomine ning spaa ja bowlingu ühendamine ühtseks kliendialaks” pälvis tunnustuse selle eest, et toob Tallinna meelelahutustumaastikule täiesti uue kvaliteedi ja ühendab spordi, lõõgastuse ja elamused ühe katuse alla.

Aasta turismiedendaja 2025 – Eesti saunakultuur on kirjutatud maailmakaardile

Kõige värskem ja riiklikul tasandil suurim tunnustus tuli novembri alguses, mil Elamus Spa valiti Eesti suurimal ettevõtluskonkursil “Eesti parimad ettevõtted” Aasta turismiedendajaks 2025. Konkursi korraldajate hinnangul on Elamus Spa viinud Eesti saunakultuuri rahvusvahelisele areenile, olles kutsutud maailma parimaid spaasid ja saunakeskuseid ühendavasse Aufgussi võrgustikku.

Margit Kurn sõnas, et selline auhind on kinnituseks aastatepikkusele järjekindlale tööle. “On väga uhke tunne, et riiklikul tasandil on meie tegemisi märgatud. Eestis on üle saja spaahotelli ja lugematu hulk saunateenuste pakkujaid, mistõttu on see tunnustus meile tohutult oluline. Kui me hakkasime Eestis tutvustama Aufgussi saunakultuuri, ei olnud enamik inimesi sellest varem kuulnudki. See nimi tundus võõras ja arusaamatu. Täna on Aufgussist saanud meie üks tugevamaid eristajaid. Me tegutseme iga päev selle nimel, et näidata inimestele, et saun on koht, kus saab päriselt lõõgastuda ja rahuneda.”

Kurn lisas, et tänases kiires maailmas vajavad inimesed aina enam teadlikku puhkust: “Sageli tullakse spaasse, istutakse korra saunas ja minnakse kohe järgmisesse. See ei aita kehal

ega meelel lõõgastuda. Tänu Aufgussi ja teistele saunarituaalidele suudame inimesi saunas hoida 15–20 minutit – just nii kaua, kui keha vajab, et soojust vastu võtta ja rahuneda. Kui näeme pärast rituaali neid rahulolevaid nägusid ja kuuleme tänu sõnu, teame, et teeme õiget asja.”

Andres Tiik kirjeldas saadud tunnustust kui suurt sammu Eesti sauna- ja elamusturismi arengus: “Aufgussi saun on Baltimaade ja Skandinaavia suurim, mahutades 130 inimest. Seal toimuvad igapäevaselt professionaalsed saunarituaalid ja -etendused, mida hinnatakse ka rahvusvaheliselt. See avas meile ka võimaluse kutsuda Eestisse maailmatasemel saunameistreid ja osaleda ka ise Aufgussi maailmameistrivõistlustel.”

Südamega tehtud töö, mis peegeldub igas elamuses

Elamus Spa kolm järjestikust tunnustust kinnitavad, et tegu pole lihtsalt veel ühe spaaga, vaid inspireeriva elustiilikeskusega, kus on edukalt ühendatud traditsioonid, uuenduslikkus ja kirjg. Elamus Spa meeskond kinnitab, et iga võit on vaid jäämäe tipp – tõeline auhind on rahulolevad külalstajad ja pühendunud meeskond. “See kõik on meie inimeste töö ja pühendumine. Meie jaoks on kõige suurem auhind iga naeratus, iga rahulolev külaline ja iga kord, kui keegi ütleb, et tahab meie juurde tagasi tulla,” sõnab Kurn.

Isikupärased jõulukingid raamatukogust

Ajal, kui kauplused on juba jõuluteemalisi vidinaid täis ning e-poodide valik võtab silme eest kirjaks, pakuvad Tallinna raamatukogud võimalust ise luua ainulaadseid ja taskukohaseid kingitusi.

Kännukuke raamatukogus on võimalik tulla pildistama fotostuudiosse. Stuudios on professionaalne valgustus ning lisaks saab laenutada hübriidkaamera. Stuudios sündinud pildid saad endale kohe telefoni või e-postile saata ning siis need juba jõulukaartidena posti toimetada.

Kännukuke raamatukogu innovatsioonilaboris on võimalik 3D printida erinevaid esemeid – mänguasju, unikaalseid piparkoogivorme, ehteid ja palju muud. Lisaks on võimalik kasutada laserlõikurit, millega puidule või pleksiklaasile graveerida lähedase nimi või midagi muud ilusat. T-särkidele, pusade-

le või kottidele saab laboris peale trükkida omaenda kujunduse. Näiteks kin-kida vanaemale poekott, mida kaunistab enne fotostuudios tehtud perepilt.

Lisaks on Kännukuke raamatukogus võimalik kasutada paberipressi imeliste jõulukaartide tegemiseks ning mägipressi, et olulisi sõnumeid rinnaäärile panna.

Kalamaja raamatukogus tegutseb mälulabor, kus on võimalik digiteerida vanu pilte. Skaneerida saab nii negatiivina filmilindil kui ka diapositiividel olevaid pilte.

Sõle raamatukogus ootab tegutsejaid õmblustuba, kus on olemas kõik vajalik rõivaste disainimiseks ja õmblemiseks. Häta ei jää ka väiksemate parandustööde tegijad.

Kes soovib aga ette võtta suurema meisterdamistöö, võib abi saada tööriistalaekast, mis asub Pelguranna

raamatukogus. Tööriistalaekast saab laenutada kõikvõimalikke abivahendeid, alustades akutrellist ja lõpetades jootekomplekti või ketassaega.

Kui tunned, et endal jääb loovust väheks või oskustest puudu, on raamatukoguhoidjad alati valmis appi tulema. Kui meisterdamistuhinat siiski ei ole, tasub vaadata raamatukogude müügi-riiulitesse, kus on väljas heas korras raamatud, mida meie raamatukogus enam ei vaja, kuid mis ideaalselt sobivad raamatusõbra kingipakki.

Innovatsioonilabori, fotostudio, mälulabori ja õmblustoa kasutamine on tasuta, kuid kindlasti tasub esmalt raamatukoguga ühendust võtta, et endale aeg kinni panna. Rohkem infot kõigi teenuste kohta on, nagu ikka, meie kodulehel: tallinnaraamatukogud.ee.

Talvike Mändla

Kännukuke raamatukogu juhataja

Kännukuke raamatukogu kutsub osalema sügishooaja üritustel

Mustamäe kirjandusring 12.11 kell 12. Räägime mitmesugustest raamatutest ja autoritest ning jagame lugemissoovitusi. Kõik on oodatud arutelu osalema ja oma arvamust avaldama! Üritusi viivad läbi Kännukuke, Männi ja Sääse raamatukoguhoidjad. Kirjandusring toimub iga kuu teisel kolmapäeval kell 12.00 Kännukuke raamatukogus.

Täiskasvanute malering igal kolmapäeval kell 18. Maleringi tegevus toimub nii eesti kui vene keeles. Maleteadmisi jagab Tatjana Fomina, rahvusvaheline naiste suurmeister males. Ootame kohale nii algajaid huvilisi kui ka male algõppe läbinud mängijaid.

Inglise keele klubi toimub igal neljapäeval kell 18. Harjutame inglise keelt ja parandame suhtlemisoskusi. Kohtumisi viib läbi vabatahtlik Clevas Tuscano.

Nutikas senior 06.11, 20.11 ja 04.12 kell 12. Tahad olla oma sõprade ja lähedastega paremas kontaktis ja suhelda nendega videokõnede vahendusel? Õpi meie abiga kasutama e-posti ja Facebooki! Õpetame ka näiteks e-poest kaup tellima, makseid tegema, retseptide kehtivust vaatama ja anna-me nõu digimurede korral. Võta julgelt ühendust ja soovita sõbrale! Kohtume iga kuu esimesel ja kolmandal neljapäeval kell 12.00. Kui sul on küsimus oma nutiseadme kohta, siis võta see palun kaasa.

Eesti keele kohvik 08.11, 22.11 ja 06.12 kell 15. Ootame raamatukokku eesti keelt emakeelena mitte kõnelevaid inimesi, kes soovivad vabas õhkkonnas eesti kõnekeelt harjutada. Oodatud on kõik huvilised, olenemata nende emakeelest. Osalejate eesti keele oskus peab olema vähemalt suhtlustasemel! Koguneme iga kuu teisel ja neljandal laupäeval kell 15.00.

Lastehommik 08.11 kell 11. Lastehommikutel loeme jutte, räägime erinevatel teemadel, mängime ja meisterdame. 8. novembri lastehommikul mängime ka robotitega. Osalema on oodatud 4–12-aastased lapsed. Lastehommikud toimuvad iga kuu teisel laupäeval kell 11.00.

Animatsiooniring 12.11 ja 26.11 kell 15.30. Õpi tahvelarvuti ja plastiiliini abil multikat tegema. Osalema on oodatud 8–14-aastased lapsed. Huviring toimub eesti ja vene keeles. Animatsiooniring toimub iga kuu 2. ja 4. kolmapäeval. Vajalik eelregistreerimine.

Nuti(ki)kas 13.11 ja 27.11 kell 15. Ehitame ja programmeerime roboteid ja teeme muid huvitavaid digitegevusi. Ootame põhiliselt 7–9-aastaseid lapsi osalema. Vajalik eelregistreerimine.

Voolimise töötuba 15.11 kell 14.30. Räägime huvitavatest raamatutest ning voolime põnevaid tegelasi. Voolimiseks vajaminevad materjalid on raamatukogus olemas. Ootame üritustel osalema lapsi alates 5. eluaastast (noorematel palume emme/issi abiliseks kaasa võtta).

Jõulutöötoad Kännukuke raamatukogus:

- 15.11 kell 13 meisterdame jõulukaarte
- 22.11 kell 13 meisterdame kinkekotte
- 06.12 kell 13 avastame kaugete maa-de jõulukombeid
- 13.12 kell 11 kirjutame jõulusalme koos luuletaja Talvike Mändlaga.

Töötubadesse on väga oodatud kõik huvilised, nii lapsed kui ka täiskasvanud. Töötoad on tasuta ja ilma etteregistreerimiseta.

Laupäeval, 29.11.2025 on raamatukogu korrustuspäevaks suletud, kuid raamatute tagastamiseks on avatud tagastusluuk. Raamatuid on võimalik tellida raamatukappi.

Lisainfot Kännukuke raamatukogus (E. Vilde tee 72) toimuvatest üritustest leiad meie kodulehelt www.tallinnaraamatukogud.ee või võttes meiega ühendust kan-nukuke@tln.lib.ee või tel 683 0951.

Tallinna Linnamuuseumil sarjast “Aja maitseid” ilmub uus raamat

Tallinna rahvaste muuseumi näituse põhjal sündinud raamatust „Unistuste Mustamäe: lood ja maitseid“ leiab nii Mustamäe nostalgiat ja ajalugu kui ka linnakeskkonna olevikku ja piilumist tulevikku. Üle kõige valitseb kodune kokaraamatu meeleolu, mille loovad retseptid endistelt ja praegustelt mustamäelastelt.

See raamat viib rännakule Mustamäele. Vaatame maju, inimesi ja loodust ning püüame selgeks teha, milline on mustamäelaste elustiil: kus käiakse õhtuti väljas, kus asuvad pargid, metsad ja nurgatagused, mida teab vaid kohalik. Kuigi kanti iseloomustavad tehnootimistlikku aega kuuluvad panneelamud, on siin varjul võrratult enam lugusid. Peatume teemadel alates kapsamaadest kuni koolivormini ja Nõukogude aja köögidisainini. Tutvustame ka Mustamäel elanud kultuuriheerosi Tõnis Vinti, Mati Unti ja Arvo Valtonit. Raamatu läbivaks teemaks on toit, mis avab hästi aja väärtusi ja võimalusi.

Töö selle raamatuga algas 2023. aastal, kui Tallinna Linnamuuseumis avati näitus „Mustamäe. Kas unistuste linn?“. Näitusel paluti külastajatel jagada retsepte, mis seostuvad nende jaoks Mustamäega. Poolteise aastaga kogunes hulgaliselt tagasisidet alates lihtsatest nostalgilistest magustoitudest kuni põnevate Aasia köögi roogadeni. On ju söök suurepärane võimalus avada Mustamäe mitmepalgelisust – siin saavad kokku erinevad inimesed, kelle peredel on oma traditsioonid ning keda kõnetavad ka uued tuuled. Kõik retseptid on seotud mälestustega lapsepõlvest ja meenutustega lähedaste inimestega koos veedetud hetkedest. Raamatusse on koondatud paarkümmend retsepti, mis peegeldavad siinset maitsete rikkust ja Mustamäed, mida 1960. aastatel hakati rajama kui unistuste linna. Kui mitmekesine ja värvikas on Mustamäe ja selle elanikkond!

FOTO: MEELI KÜTTIM

Sarjas „Aja maitseid“ on juba ilmunud „Kalamaja kokaraamat“ Kalamaja muuseumilt ja „Peeter I kokaraamat“ Peeter I majalt. Raamatusarja on kujundanud Angelika Schneider. Mustamäe lugude ja maitsete raamatu koostajad on kunstiteadlane Karin Paulus, Tallinna Linnamuuseumi näituste juht Merle Tank ja Tallinna rahvaste muuseumi juhataja Denis Jatsenko. Raamatu jaoks valminud fotode autor on Meeli Küttim.

Raamatut esitletakse 14. novembril kell 15 Kaja kultuurikeskuses.

Esitlusel saab raamatut soetada soodushinnaga!

Raamat on müügil Tallinna Linnamuuseumi e-poes ja Tallinna rahvaste muuseumi poes (Pikk 29 a).

MANKi novembri tegevused!

11. ja 25.11 - kokandusring

12.11 - DIYKlubi

13.11 - pingpongi võstlus

20.11 - noortega uisutamine

24.11 - varjupaiga külasatmine

27.11 - MANKi Drive

MANK

14. novembril kell 15.00 Kaja Kultuurikeskuses (E. Vilde tee 118)

RAAMATUESITLUS

Unistuste Mustamäe: lood ja maitseid

Osta raamat Tallinna Linnamuuseumi e-poes või kohapealt!

Kadaka tee 175
paneelilamuhitis
EAM 12505.30

08.12.2025 – 16.01.2026 Silja Salmistu pastellmaalid "Õied ja viljad aiast ja poest"

Erakordse seenioride reisikampaania piletid 60% soodsamad

Päevad on lühikesed ning pime aeg käes. Need saab peletada lähedaste ja sõpradega kohtudes, elagu nad mistahes Eestimaa nurgas.

Kultuurisündmustestki osasaamine tõstab toonust. Kui muuseumi või näituse külastamine on pidevalt edasi lükkunud, mõnda teatrietendust Tartus, Pärnus või Tallinnas tahaks näha ning ennast tuulutada, on õige aeg seda teha. Kunagiste koolikaaslastega võiks samuti kokku saada kui viimasest kohtumisest on aastaid möödas.

20. oktoobrist algas bussifirma Lux Expressi eripakkumine seenioridele, mille raames saavad kõik 60-aastased ja vanemad sõita esmaspäevast neljapäevani 60% soodsamalt. Kampaania

kehtib Eesti-sisestel ja rahvusvahelistel liinidel.

Reisimise periood on 27. oktoobrist kuni 18. detsembrini 2025. „Soovime, et mugav ja kvaliteetne reisimine oleks kättesaadav igas vanuses inimestele,“ sõnas Lux Expressi juhatuse liige Ingmar Roos. „Paljud meie püsikliendid on aktiivsed seeniorid, kes naudivad uusi kohti ja kohtumisi. See kampaania on meie viis tänada neid ja pakkuda eakatele enam võimalusi reisimiseks, kohtumisteks sugulaste ja sõpradega või kultuuri nautimiseks.“

Kuidas soodustust saada?

Pilet tuleb osta enne 30. novembrit 2025 veebist (luxexpress.eu ja tpilet.ee) või pi-

letiautomaadist. Ostes peab sisestama kindlasti sooduskoodi SEENIOR.

Bussijaama kassast ostes tuleb öelda teenindajale märksõna „seenioride kampaania“. Seeniorikampaania pileti kasutamisel peab reisija tõendama õigust valitud soodustusele. Kaasas peab olema kehtiv ID-kaart.

Pakkumine on saadaval Lux Expressi veebilehel, mobiilirakenduses, Tpileti veebilehel ning bussijaamade kassades üle Eesti. Kindlasti tuleb panna tähele, et 60%-lise soodustusega pileteid on võimalik soetada vaid eelmüügist. Bussijuhi käest saab osta pileti tavapärase soodustusega.

Lisainfo kampaania kohta leiab Luxexpressi kodulehelt: <https://luxexpress.eu/promo/seeniorite-reisipaevad/>

Tervisekassa hoiatab: levivad petukirjad tehnilise vea ettekäändega

Viimastel päevadel on hakanud levima Tervisekassa nimel saadetud õngitsuskirjad, milles väidetakse, et süsteemis on esinenud tehniline viga ja andmeid on kaduma läinud. Tervisekassa kinnitab, et selline teave ei vasta tõele.

Petukiri on äratuntav eeskätt selle järgi, et see tuleb meiliaadressilt, mida Tervisekassa ei kasuta. Konkreetse skeemi puhul on kasutatud vigast meiliaadressi lõpu-ga @com.

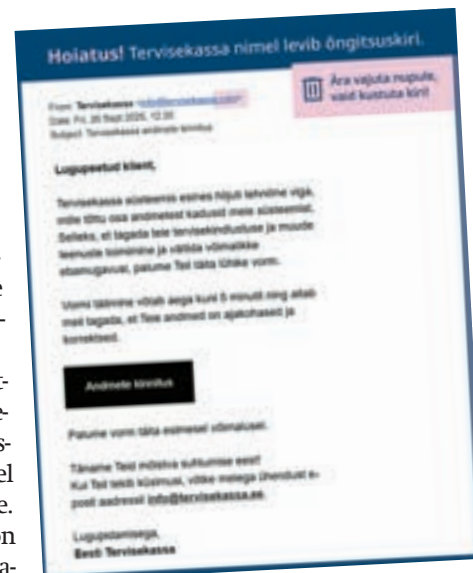
Tervisekassa palub kirjas toodud juhiseid eirata ja kiri kohe kustutada. „Me ei küsi kunagi telefoni ega e-kirja teel dokumentide numbraid, PIN-koode ega muid isikuandmeid,“ rõhutab asutus.

Kui kahtled helistaja või kirjasatja isikus, katkesta kõne või kustuta e-kiri ilma faile avamata ja sellele vastamata. Pettuse ohvriks langemisel tuleb kindlasti pöörduda politseisse.

Tervisekassa tänab kõiki, kes on pettustest teada andnud ja teisi hoiata-

tavad. Asutus tuletab meelde, et sõltumata pöördumise sisust ei helista ega kirjuta Tervisekassa inimestele, et küsida isiklikke andmeid.

Pea meeles: turvalisus algab sinust – hoiu oma andmeid ja ole valvas! Allpool toome näite ühest sellisest kirjast:

Ravimikarp ja tehisintellekt Pille toetavad ravimite korrapärasest võtmist

Tallinna linna elanikud saavad tasuta katsetada ravimikarpi, mis tuletab meelde, kui ravimi võtmine on ununenud. Ravimite võtmist aitab meelde pidada tehisintellekt Pille, kes sobib muuhulgas ka toredaks vestluskaaslasel.

Varem on paljud inimesed tuginenud ravimite võtmise meelepidamisel paberil raviskeemidele, telefonis seadistatud meeldetuletustele või lähedaste igapäevastele kõnedele. Selline süsteem võib olla ajamahukas ja ebatäpne ning tekitada lisapingeid nii inimesele endale kui ka tema pereliikmetele.

Näiteks Valve, kes on südamehaige ja peab iga päev võtma mitu erinevat ravimit. Varem hoidis ta ravimeid koo-

gikapil nende originaalpakendites, ilma et oleks neid mingil viisil korraldanud, ning püüdis ise meeles pidada, milal ja mida on juba võtnud. Sageli aga läks ravimite võtmine sassi, mõni annus jäi vahele või sai valel ajal võetud. Pojapoeg helistas talle peaaegu iga päev, et üle küsida, kas vanaema on ikka ravimid võtnud.

Pärast nutika ravimikarbi kasutuselevõttu on elu palju lihtsam. Karbil on kindel koht, see annab õigel ajal märku, kui on aeg ravimeid võtta, ja registreerib iga korra, kui ravimikarpi kasutatakse. Valve tunneb end kindlamalt ja pojapoeg saab rahulikult ravimite võtmist ka helistamata jälgida.

Kuidas see täpsemalt töötab? Ravimikarp ei vaja internetiühendust ega nuti-

seadme kasutamise oskust, seetõttu sobib see hästi eakatele. Nutikal ravimikarbil on ravimite võtmise registreerimise võimekus: selleks tuleb karpi keerata või vajutada karbil olevat nuppu. Kui ravimite võtmist õigel ajal ei registreerita, annab ravimikarp sellest heliga märku. Vajadusel edastatakse teavitusi e-kirja, SMS-i või tehisintellekt Pille telefonikõne kaudu. Lahendus võimaldab kontaktisikul, näiteks pereliikmel, hooldustöötajal või koduõel, ravimite võtmist kaugelt jälgida ning ravijärgimust kogutud andmete põhjal hinnata.

Ravimikarp ja Pille meeldetuletused on katsetusel 2026. aasta lõpuni. Kõik huvilised või teenust vajavad isikud on oodatud ühendust võtma telefonil +372 5341 4885.

Petturil on mitu nägu

Võta aega ja kahtle, kontrolli, küsi!

Kaitse end kelmide eest:

- Tee kindlaks, kellega räägid ja kuhu infot jagad
- Ära lase end survestada ega kiirustada
- Keskendu! Keskendu! Ära vajuta hajameelselt linkidele
- Kahtlane kõne? Pane toru ära. Sa ei pea midagi põhjendama
- Kontrolli, mida oma PIN-koodiga kinnitad
- Hoiu oma andmed ainult enda teada
- Küsi julgelt kellegi teise arvamust
- Kui märkad pettust, teavita politseid
- Kui said petta, teavita oma panka ja politseid

Õpi pettust märkama pettuseinfo.ee

MUSTAMÄE I ADVENDIKÜÜNLA SÜÜTAMINE

30. NOVEMBRIL KELL 16
MÄNNIPARGIS,
LAVA EES

MUSTAMÄE JÕULUKONTSERT

14. DETSEMBRIL KELL 18
MUSTAMÄE MAARJA MAGDALEENA
KOGUDUSES (Küünla 9)

NB! EELREGISTREERIMISEGA ALATES
24. NOVEMBER
TELEFONIL TEEL: 6457595

KOIT TOOME

Mustamäe eakate ajaviite- ja suhtlusklubi kutsub külla

Eakate ajaviite- ja suhtlusklubi tegeleb Mustamäe Linnaosa Valitsuse ja Mustamäe Eakate Nõukogu eestvedamisel. Klubi eesmärk on pakkuda Mustamäe eakatele võimalust suhelda omaealistega, laiendada tutvusringkonda, jagada rõõme ja muresid ning kohtuda põnevate külalistega.

Kaja kultuurikeskusest on kujunenud tõeline kogukonna süda, kus

koosviibimised on alati eriliselt soojad ja meeldejäävad.

Ootame kõiki eakaid 12. novembril kell 15 Kaja Kultuurikeskusesse! Tulge veetke mõnus pärastlõuna heas seltskonnas ja tooge kaasa ka samas vanuses naaber või sõber!

Olete südamest oodatud!
Mustamäe Linnaosa Valitsus

Õppimise rõõm jätkub – Tallinna Kolmas Nooruse Rahvaülikool alustab 2025 sügishooaega

Eesti vanim eakate rahvaülikool, Tallinna Kolmas Nooruse Rahvaülikool (TKNR), alustab sel sügisel oma 33. tegevusaastat. TKNR asutati 1993. aasta sügisel Eesti Pensionäride Ühenduste Liidu juures ning on juba üle kolme aastakümne pakunud eakatele harivat ja kaasaharravat õppetööd.

Loengud toimuvad valdavalt neljapäeviti kell 14 Tallinna Tehnikaülikooli (TTÜ) aulas (Ehitajate tee 5).

Oma valdkonna tuntud ja tunnustatud lektorite abil pakutakse kuulajatele teadmisi tervislike eluviiside ja toitumise kohta ning käsitletakse eakaid otsesemalt puudutavaid sotsiaal-majanduslikke ja õiguslikke küsimusi. Lisaks korraldatakse loenguid üldharivatel teemadel, näiteks kultuurist, loodusest, ajaloost ja poliitikast.

Nooremaid lektoreid kaasates püütakse paremini mõista tänapäeva noorte väärtushinnanguid ja ootusi vanaemadele-vanaisadele, samal ajal tugevdades sidet põlvkondade vahel.

Sel sügissemestril toimuvad loengud järgmistel neljapäevadel:

- ▶ 20. november
- ▶ 12. detsember

Lisaks aulas toimuvale õppetööle pakutakse laupäeviti inglise keele kursuseid TTÜ majandusteaduskonna auditooriumis.

Osalejaid registreerib Tiit Palm telefonil 527 2013 või e-posti aadressil: metsik13@gmail.com.

„Lõõgastavat sügise jätku kõigile meie kuulajatele ja lugejatele,” soovib TKNR juhataja, TTÜ emeriitprofessor Sulev Mäeltsemees.

KINO 65+ kutsub filmi “Viimane hingetõmme” linastusele 25. novembril kell 10

Eakate tasuta kinoseansid Kaja kultuurikeskuses (Vilde tee 118) jätkuvad. Seekord näitame haaravat põnevusfilmi “Viimane hingetõmme”.

Emotsionaalne põnevik “Viimane hingetõmme” jutustab uskumatu tõestisündinud loo tuukrist Chris Lemonsist, kes jääb õnnetuse käigus Põhjamere põhja lõksu. Tal jagub hapnikku vaid kümneks minutiks ja päästjad ei jõua temani ka poole tunni jooksul. Tal tuleb 90 meetri sügavusel vee all ellujäämise nimel võidelda, kui ta kolleegid seavad merepinnal silmitsi tormiga ja üritavad teda päästa.

Režissöör: Alex Parkinson

Keel: inglise keeles, eesti- ja venekeelsete subtiitritega

Filmi pikkus: 1 tund 33 minutit

Austatud kinokülastajad! Osalemiseks tasuta kinoseansil **PALUME TEIL ENNAST EELREGISTREERIDA alates 17. novembrist** telefonil 645 7595.

KINO 65+ kutsub filmi “Minu eriline poeg” linastusele 16. detsembril kell 10

Eakate tasuta kinoseansid Kaja kultuurikeskuses (Vilde tee 118) jätkuvad! Seekord vaatame südamlikku draamafilmi „Minu eriline poeg”.

Kui Austini vanemad Scott ja Teresa saavad teada, et pojalt on autism ja habraste luude haigus, on nad tema tuleviku pärast mures. Kuid Scotti kasvav usk ja Austini uskumatu eluvaim muudavad nad murdumatuks. Rõõmu, tänuhinnakust ja vaprust leitakse ka kõige raskematel hetkedel. Tegu on erakordse tõsieluloo isast ja pojast, kellele saab üheskoos selgeks, et iga päev võib olla elu parim päev.

Režissöör: Jon Gunn

Keel: inglise keeles, eesti- ja venekeelsete subtiitritega

Filmi pikkus: 1 tund 49 minutit

Austatud kinokülastajad! Osalemiseks tasuta kinoseansil **PALUME TEIL ENNAST EELREGISTREERIDA alates 8. detsembrist** telefonil 645 7595.

Terviseameti soovitused sügis-talviseks viirushooajaks

Ülemiste hingamisteede viirusnakkused võivad meid tabada igal aastaajal, kuid just sügisel ja talvel saaneb nende levik. Haigestumiste arv hakkab kasvama septembris-oktoobris, saavutab haripunkti veebruaris-märtsis ning taandub suvekuudeks.

Terviseamet tuletab meelde, kuidas end ja oma lähedasi viirushaiguste eest kaitsta ning vältida ravimitega seotud õnnetusi.

Kuidas haigestumist vältida?

Viirused levivad köhimisel ja aevastamisel piisknakkusena ning samuti saastunud pindade ja käte kaudu. Nakatuda on lihtne, kui pesemata kätega puudutada silmi, nina või suud.

Viirusnakkuste leviku pidurdamiseks:

- ▶ püsige haigena kodus;
- ▶ peske käsi regulaarselt vee ja seebiga ning kasutage vajadusel desinfitseerimisvahendit;
- ▶ katke köhides ja aevastades nina ja suu salvrätikuga.

Isegi kergete sümptomite korral tuleks vältida kokkupuudet riskirühmadega – eakate, krooniliste haigustega inimeste ja väikelastega –, sest neil võib haigus kulgeda raskemalt. Rahvarohketes kohtades, eriti siseruumides, tasub hoida distantsi ja vajadusel kanda maski, eriti kui kuulute riskirühma.

Mida teha haigestumise korral?

Ainult sümptomite põhjal pole võimalik kindlaks teha, mis haigusega täpselt tegu on. Haigussümptomite ilmnemisel on soovitatav võtta ühendust perearstiga ja pidada temaga nõu.

Viirushaiguste korral aitavad puhkus ja rohke vedeliku tarbimine. Vajadusel võib kasutada toetavat ravi – palaviku alandavaid, valuvaigistavaid ja hingamist kergendavaid ravimeid. Oluline on mees pidada, et antibiootikumid ei toimi viirusnakkuste vastu.

Selleks, et ka tulevastele põlvedele jätkuks infektsioonide ravimiseks toimivaid antibiootikume, tuleb neid kasutada vastutustundlikult. Antibiootikumide ei tohi kasutada ilma tegeliku vajaduseta, sest see soodustab antimikroobse resistentsuse teket. See tähendab, et bakterid muutuvad ravimitele „immuunseks“ ja haigusi on tulevikus raskem ravida.

Ravimeid võttes säilitage tähelepanu

Terviseameti mürgistusfolioli 16662 laekub iga päev kõnesid ravimitega seotud õnnetuste kohta.

Eksimusi juhtub nii täiskasvanute kui ka lastega – vahel võetakse kogemata topeltannus või aetakse segi erinevate pereliikmete ravimid.

Ravimimürgistuste vältimiseks järgige kolme lihtsat sammu.

- ▶ kontrollige pakendit avades, kas selles on õige ravim;
- ▶ enne manustamist veenduge, milline on õige annus ja mõõtühik – ärge aja-ge segi milliliitrit ja milligramme;
- ▶ pärast kasutamist pange ravim kohe tagasi õigesse pakendisse ja hoidke seda lastele kättesaamatus kohas.

Haiguse ennetamine on kergem kui läbipõdemine

Lihtsad hügieeniharjumused aitavad hoida haigestumiste arvu madalamal ja pidurdada viiruste levikut. Riskirühmadele soovib Terviseamet vaktsineerimist gripi ja COVID-19 vastu, et ennetada raskeid haigusjuhte. Rohkem infot leiab vaktsineeri.ee veebilehelt.

Hoolitsege enda ja oma lähedaste eest – piisav uni, regulaarne liikumine, stressi vältimine, piisav vedeliku tarbimine ja mitmekesine toitumine aitavad tugevdada immuunsust ning toetavad organismi vastupanuvõimet haigustele.

Liigu, õpi ja suhtle – Mustamäe Päevakeskuses toimub alati midagi!

Kas sul on igav või oled ükski? Tahaksid millegi huvitavaga tegeleda, tahaksid midagi huvitavat kuulda, tahaksid vahelduseks väljas soodsalt lõunatada? Igal juhul olete ikka oodatud Mustamäe Päevakeskusesse.

Meil on kolm võimlemistreenerit; Maimu, Katja ja Kai. Kai juures saab nüüdsest ka toolil võimelda (neljapäeviti 10).

Saab tegeleda Hiina võimlemisega (T 13 – 14 Riina Hein), joogaga (E ja K Maire Toom) ja meditatiivse liikumisega (T 14 – 15 Irina).

Saalis on avatud näitus meie kunstiringi töödest. Kui arvad, et peaks värskendama oma inglise keele oskust, oled oodatud inglise keele huviringi kolmapäeviti kell 11. Ja muidugi tantsimine – Showtants (E ja R), Rahvatants (N). Õhtuti Line tants (T)

Mustlastants (E ja K), Peotants (T), Zumba (E ja N).

Nagu igal aastal teeme ka sel aastal jõulusõidu. 15.12 16.12 ja 18.12 külastame Jõelähtme kirikut ja jõululõuna sööme Kostifere puhkekeskuse, reg. kontoris.

12.11 kell 13 alustab LAULUKLUBI, sel aastal uues kuues – juhendaja Jaan Kirss.

19.11 kell 14 – 16 Pärastlõuna tantsud – tantsuks laulab ja mängib Mati.

20.11 kell 13 tutvustab Eesti Mere muuseumi giid Tiina Olop käimasolevat näitust „Kuulsad mereretked“.

08.12 kell 10 – 13 Nahrini ja Ori flame toodete müük.

09.12 kell 11 – 16 Just See Optika silmakontroll (reg. valvelauas 653 27 23) Ootame teid!

Mustamäel Kaja kultuurikeskuses jätkuvad iganädalased tasuta õigusnõustamised

Järgmised õigusnõustamised toimuvad:

- ▶ 19. novembril kell 10–14
- ▶ 26. novembril kell 10–14
- ▶ 03. detsembril kell 10–14
- ▶ 10. detsembril kell 10–14

Õigusnõustamine toimub eesti ja vene keeles!

NB! Vajalik on eelregistreerimine tel 645 7500.

Nõustamisele registreerunud inimesed saab õiguslikke selgitusi, infot ja/

Õigusnõustaja Tiiu-Ann Kaldma

- ▶ Lõpetanud Tartu Ülikooli õigusteaduse erialal.
- ▶ Omab pikaajalist kogemust õiguslastes ettevõtete ja üksikisikute nõustamises
- ▶ Nõustanud juristina ligi 1000 klienti

või suuniseid edasiseks tegevuseks eelregistreeritud küsimustele.

Õigusnõustamise peamised valdkonnad:

- ▶ võlaõigus
- ▶ asjaõigus

- ▶ perekonnaõigus (elatis, hooldusõigus, otsustusõigus, suhtluskord jm)
- ▶ tööõigus
- ▶ pärimisõigus
- ▶ üüri- ja rendilepingud
- ▶ kinnisomandi kitsendused (naabrusõigused)

Tallinn pakub nõustamispäevadel elanikele tasuta õigusnõu

Tallinn pakub ka tänava elanikele tasuta õigusnõu. Nõustamispäevad toimuvad graafiku järgi kõikides linnaosades kokku 20 päeval, kuid õigusnõu saamiseks ei pea olema konkreetse linnaosa elanik. Igaüks võib minna nõustamisele endale sobival kuupäeval sõltumata elukohast.

„Tasuta juriidilise abi võimaldamine on väga oluline, sest sageli jääb õiguslane nõustamine paljudele inimestele piiratud rahaliste võimaluste tõttu kättesaamatuks. Tasuta õigusabi on võimalik saada kõikides linnaosades, kas kindlatel nõustamispäevadel nõustamisele kohale tulles või kasutades seda võimalust telefoni või e-kirja teel. Lisaks on loodud eraldi nõustamisvõimalus vähekindlustatud elanikele,“ märkis Mustamäe linnaosa vanem Marja-Liisa Veiser.

Õigusnõustamise päeva raames on võimalik õigusnõu saada perekonnaõiguse, pärimisõiguse, võlaõiguse, lepin-

FOTO: SHUTTERSTOCK.COM

guõiguse, tööõiguse, maksuõiguse, tarbijakaitse, täitemenetluse ja korteriühistutega seotud küsimustes, samuti suhtlemisel kohalike omavalitsuste või riigiasutustega.

Sel aastal on linnal uus lepingupartner – õigusnõustamist pakuvad ContractOK OÜ spetsialistid. Teenust osutatakse eesti, vene ja inglise keeles. Eelregistreerimist ei toimu.

Lisainfot saab kodulehel www.tallinn.ee/ogisnoustamine.

Tasuta õigusnõu saab 2025. aastal veel nendel aegadel: MUSTAMÄEL

▶ **13. novembril kell 9-13 Kaja kultuurikeskuses (Vilde tee 118) KRISTINE**

▶ 20. novembril kell 9-13 Kristiine linnaosa valitsuses (Metalli 5)

NOVEMBRI HOROSKOOP

Jäär

21. märts – 19. aprill

Ka sinu aktiivsele loomusele on vajalik tempo maha võtta ja pöörata pilk sügavale sissepoole. Kui- gi eneseanalüüs ja aus peeglis- se vaatamine võivad tunduda esma- pilgul hirmutavad, on saabunud aasta parim periood selliseks jul- geks sammuks. Kasuta seda aega psühholoogilistesse teemadesse süüvimiseks, alateadvuse varja- tud mustrite ja tagamaade avas- tamiseks. See sisemine töö annab sulle uue selguse ja vundamendi edasiseks tegutsemiseks.

Kaalud

23. september – 23. oktoober Fookus olgu suunatud tööle, ärite- gevusele ja karjäärile. Sul on head väljavaated liikuda edasi nii ame- tiredelil kui ka suurendada oma sissetulekuid. Kui oled valmis nägema vaeva, olema järjekindel ning suudad oma professionaal- sust kolleegidele ja ülemustele näidata, avanevad eduvõimaluste väravad. Tunnista endale ka oma nõrku külgi. Nende teadlik tugev- damine viib sind pikas perspekti- vis veelgi kindlamale edule ja pro- fessionaalsele küpsusele.

Sõnn

20. aprill – 20. mai

Armastuse ja suhete valdkond võib võtta huvitavaid, lausa saatuslik- ke pöördeid. Täiskuu sinu märgis toob pinget haripunkti, kuid pakub samal ajal ka võimaluse vabastada end kõigest, mis sind enam ei teeni ega toeta. Kuu alguspool sobib lõ- petama suhteid, mis on lootusetud või sind kurnavad. Novembri tei- sel poolel on soodne periood uute suhete arendamiseks. Ole valmis tunnetama suhete uut ja sügava- mat tahku.

Skorpion

24. oktoober – 21. november Taevamuster toetab sind sinu uue eluaasta lävel. Sul on lihtne silma jääda tänu välisele atraktiivsusele, teravale nutikusele ja magnetiseerivale salapärale. Oskad rõhutada oma tugevaid külgi ja peita osavalt oma puudusi. 20. novembri noor- kuu päev on suurepärase aeg kõr- gete sihtide seadmiseks ja uute al- guste planeerimiseks, mis juhivad sind positiivses suunas. Sisemine intensiivsus on sinu suurim eelis.

Kaksikud

21. mai – 21. juuni

Nüüd on sul võimalus kergemalt hingata ja tempot maha võtta. Ka- suta seda aega, et analüüsida põh- jalikult seljataha jäänud suvekuu- de väärtuslikke õppetunde ja ko- gemusi. See on erakordselt soodne aeg eluviisi korrigeerimiseks, ter- vislikemate harjumuste juurutam- iseks ja kahjulikest rutiinidest loobumiseks. Sinu keha ja meel on tehtud tervisele ja teadlike valiku- te eest äärmiselt tänulikud!

Ambur

22. november – 21. detsember Marsi saabumine sinu märki võib küll tõsta tegutsemistahet ja al- gatusvõimet, ent samal ajal tõm- bab Merkuuri retrograadne liiku- mine tuure maha. Seega toimivad sinu elus vastandlikud jõud. Tar- gem on mitte liigselt ennast ta- gant sundida, vaid teha ainult nii palju, kui on tõeliselt vajalik. Väl- timatu on mineviku sasipuntrate lahtiharutamine, et tee tuleviku suunas saaks olla vaba ja puhas.

Vähk

22. juuni – 22. juuli

Jupiter pakub sulle tuge ja annab mitmekülgseid võimalusi. Suhe- te vallas on oodata harmooniat, rahulolu ja romantilisi hetki, sa- mas kui õpingutes ja enesearengus saad kasu järjekindlusest ja püsi- vusest. Oled korraga tundlik ja te- gus, seejuures sisemiselt heas ta- sakaalus. Suudad saavutada palju nii isiklikus elus kui ka viia lõpu- le olulisi selgitusi ja vestlusi tei- ste inimestega. Käes on suurepära- ne aeg sügiseseks puhkuseks, mis annab uut energiat.

Kaljukits

22. detsember – 19. jaanuar Kisub nostalgiliseks, välja võivad ilmuda inimesed, kellega koos oled kunagi imelisi hetki kogunud. See, mis on sulle tuttav ja juba läbi- proovitud, tundub praegu armsam ja turvalisem kui ebakindel tule- vik. Selleks, et oleks julgust astuda kindlalt elule vastu ja võtta vastu uued väljakutsed, on tähtis tugev- dada sinu suhteid sõprade ja mõt- tekaaslastega. Sinu sotsiaalne võr- gustik on sinu tuleviku kindlusta- mise alus.

Lõvi

23. juuli – 22. august

On tark tempo maha võtta ja tõm- buda eemale, enda sooja ja turva- lisse kodusesse keskkonda. Pidev enese tõestamine ja hiilgamine välises maailmas võib olla väsi- tav, mistõttu on oluline ammutada energiat ja enesekindlust lähedas- test ja sügavatest suhetest. Prae- gune aeg on suurepärase sugulas- te külastamiseks, lapsepõlve mee- nutamiseks ja esivanemate lugu- de uurimiseks. See aitab sul tun- netada sinu juurtest voogavat vää- ramatut jõudu.

Veevalaja

20. jaanuar – 18. veebruar Teiste heakskiit ja tunnustus on sulle tavapärasest olulisemad ning need kannustavad sind eesmär- kide poole. Kui sul on soov saavu- tada toises vallas muutusi või lii- kuda edasi, ole aktiivne ja räägi oma vajadustest teistele avatult. Välja võivad ilmuda vanad sõbrad või endised kolleegid, kellest kee- gi võib teha sulle ettepaneku ühi- se projekti või tegevuse taas käsi- le võtmiseks.

Neitsi

23. august – 22. september

Sul seisab ees küllaltki kiiretem- poline ja tegevusrohke aeg, mida iseloomustab vilgas infovahetus ja pidev suhtlemine. Suhete val- las tõusevad taas pinnale vanad, lahendamata jäänud teemad. Ku- nagine armastatu võib välja ilmu- da ja üritada taas elustada möödu- nut. Peab olema nutikas ja oska- ma vahet teha sellel, mis viib sind edasi ja arendab, ning sellel, mis ähvardab sind tagasi tõmmata mi- neviku müllasse.

Kalad

19. veebruar – 20. märts On saabunud õppimise ja enese- arengu periood. Uudishimu kan- nab sind edasi. Huvitavaid tutvusi võib tulla koolitustel, kursustel või õppereisidel osalemisest. Aeg sobib maailma avastamiseks – reis soojemasse kliimasse annab sul- le energiat juurde ja aitab laadi- da akusid. Tööl ja karjääris tuleks keskenduda vanade asjade lõpe- tamisele ja pooleliolevate ülesan- nete sulgemisele. Uute suurte pro- jektide käivitamine võib olla ras- kendatud.

Koostanud astroloog Maria Angel

85+

Õnne, rõõmu ja tervist!

95
Ilme Reintam

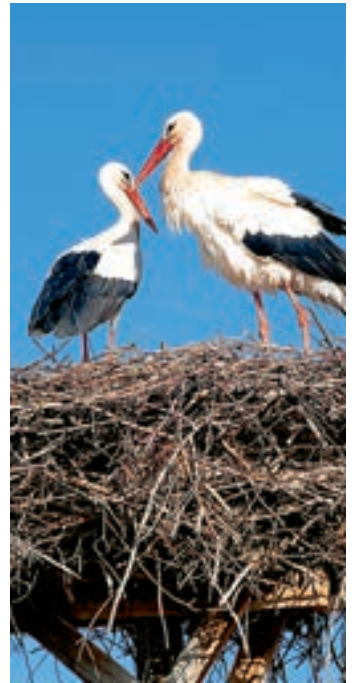
93
Valentina Kortšagina
Regina Belopuhhova

91
Avgusta Tolstikova
Mai-Mirjam Luuk
Antonina Koros
Lya Kongas

90
Elvi Paavo
Urve Raudmäe-Tauts
Heli Jaaguman
Lidia Davydova
Aleksandra Kuus
Lea Hirv
Lidia Shilo
Aino-Mall Stam
Jevgenia Slobodjan

85
Aime Ots
Silvi Saul
Virve Puusepp
Tiiu Sepp
Kadri Ammon
Linda Valner
Žanna Veinpere

Heldi Veedler
Virve Petti
Aili Kruuser
Tamara Lenina
Tamara Hazova
Nelja Vidineva
Liudmyla Kostjuk
Maie Kallas
Tiia Maantoa
Tiiu Rebane
Urve Silm
Aili Vilman
Elle Roosimaa
Ljudmilla Orlova
Pilvi Klettenberg
Albina Klimova
Ain Simson
Igor Ustritski
Ain Lonn
Mati Moks
Valeri Golubkov
Ants Tammin

Mustamäe Linnaosa
Valitsus

Austatud Arvi Sepp, Vaike Andresson, Siret Riimand, Miina Tursk ja Pille Uga.
Auhind (värsk Mustamäe mesi) ootab teid Mustamäe Linnaosa Valitsuses (E. Vilde tee 118)
administraatori juures alates 11. novembrist.
Palju õnne!

[illegible]

КОЛОНКА СТАРЕЙШИНЫ

Район Мустамяэ уверенно и активно развивается – даже в период осенней тишины и покоя

Уважаемые жители района Мустамяэ!

С уета вокруг выборов в органы местного самоуправления утихла. Незаметно наступил ноябрь. Эстонская пословица гласит: «У милого дитя много имён!». Так, в народном календаре ноябрь также называется месяцем духов, месяцем Марта и Кадри, а также, по причине нередко зимних погодных условий, зимним месяцем и месяцем штормов. Всего несколько недель назад наш прекрасный район Мустамяэ красовался в золотом осеннем наряде, но опавшие листья и хмурое осеннее небо все чаще напоминают нам о приближающейся зиме. Утром прохладно, вечером рано темнеет, и природа вокруг нас будто бы погружается в сон. Мы постепенно вступаем в прекрасный период Адвента, и Рождество уже не за горами.

В этом году осень выдалась весьма активной – несколько проектов по разработке недвижимости достигли завершающей стадии, и началась работа над новыми инициативами. Могу сказать, что район Мустамяэ продолжает свое развитие, следуя устойчивому и сбалансированному курсу. Строительство нового здания детского сада «Kikas» по адресу Сыпрусесте 234, идет полным ходом. Краеугольный камень здания был заложен в конце сентября. Будем надеяться, что уже в конце следующего лета здесь откроется новый детский сад с современной и безопасной средой, которая будет дарить вдохновение и обеспечивать современные условия как для детей, так и для персонала детского сада. В районе Мустамяэ работает 19 детских садов, большинство из которых были построены еще в советское время, в 1960-е и 1970-е годы. Нам нужны современные планировки и пространственные решения – среда, в которой дети смогут учиться и играть с учетом современных потребностей. Следует отметить, что с момента восстановления независимости Эстонии и по сегодняшний день в районе Мустамяэ был построен лишь один детский сад, и только в одном здании детского сада были проведены работы по модернизации. Тем более остро мы осознаем, насколько важно строительство нового детского сада в контексте образования в районе Мустамяэ.

В то время как лишь в ноябре прошлого года мы заложили краеугольный камень здания социального дома по адресу Таммсааресте 135, на сегодняшний день его строительство достигло завершающей стадии. В ноябре будет произведена установка мебели, а также проведены испытания технических систем и необходимые измерения, чтобы убедиться в том, что все работает правильно и соответствует требованиям. В новом социальном доме созданы современные и уютные условия для пожилых людей и людей с нарушениями опорно-двигательного аппарата, а также предусмотрено временное жильё для молодых семей. Кроме того, в здании будет работать центр поддержки семьи «Perepesa» и Мустамяэский открытый молодежный центр.

За неделю до выхода этого номера газеты на территории между домами по адресу Таммсааресте 139а и 141, было завершено строительство новой многофункциональной спортивной площадки и уличного тренажерного зала. Компактная корзина для мячей на спортивной площадке позволит практиковать разные игры с мячом, а расположенная рядом площадка с тренажерами подарит всем любителям спорта прекрасные возможности для тренировок на открытом воздухе. Также были оборудованы пешеходные дорожки, уличное освещение и установлена уличная мебель – всё для того, чтобы в нашем районе было еще больше возможностей для занятий спортом и практики здорового образа жизни. Много-

функциональная площадка для игр с мячом вместе с уличным тренажерным залом были оборудованы в рамках программы «Таллинн – спортивная столица 2025».

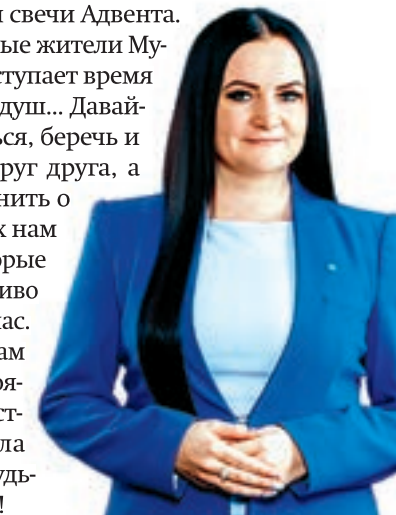
Еще одной хорошей новостью, на которую стоит обратить внимание, является строительство променада между детским садом «Tähekesee» и Мустамяэской гимназией, которое было завершено в октябре и является частью проекта по оборудованию безопасного пути в школу. Помимо безопасного передвижения, променад дарит жителям города приятную среду для проведения досуга. Здесь установлен стол для настольного тенниса, террасы для отдыха и высажены новые деревья. Очень радостно, что эта зона быстро стала популярным местом встреч как среди местных семей, так и среди учеников.

В начале лета я, в качестве старейшины района, обратилась с призывом сообщать нам о стихийных пешеходных дорожках, которые требуют внимания и обслуживания в первую очередь, а также о том, какие из них являются наиболее посещаемыми, но в то же время местами небезопасными для передвижения. Поскольку в сентябре наше ходатайство о предоставлении бюджета на благоустройство пешеходных дорожек было одобрено, мы смогли приступить к работе. Общая стоимость оценивается в 50 000 евро, и в районе Мустамяэ будет благоустроено более 6 000 м² пешеходных дорожек. Мы надеемся завершить работы в течение второй недели ноября. Как известно, в Таллинне, помимо проезжей части, уборке от снега теперь также подлежат все тротуары, принадлежащие городу, которые до сих пор приходилось очищать собственникам соответствующих объектов недвижимости. Это изменение поможет гарантировать благоустройство более систематичным и безопасным образом. В этой связи район Мустамяэ оказался в числе первых в городе, и договор с поставщиком услуг был заключен уже в конце сентября. Кроме того, в последний день октября мы встретились с фирмой ЕКТ Теенд ОÜ. Мы рассмотрели планы уборки снега и снегоуборочные машины. Можно подтвердить, что готовность к эффективному обслуживанию дорог в зимний период гарантирована. Также ведется подготовка к установке зимнего освещения в парках и вдоль основных дорог, чтобы в темное время суток в Мустамяэ было больше света.

И еще одна новость – мы рады сообщить всем любителям катания на коньках, что каток в районе Мустамяэ вновь открыт, поэтому ждем всех любителей этого вида спорта в парке Мягни. Чем раньше вы начнете, тем дольше сможете наслаждаться любимыми зимними забавами! А 30 ноября мы приглашаем всех в наш любимый парк Мягни на зажжение первой свечи Адвента.

Уважаемые жители Мустамяэ! Наступает время духов, или душ... Давайте заботиться, беречь и замечать друг друга, а также помнить о тех дорогих нам людях, которые несправедливо покинули нас.

Желаю вам мирного ноября и радостного начала Адвента! Будьте здоровы!

Марья-Лийза Вейзер
старейшина района Мустамяэ

ФОТО: KSENJA KURS

Выборы закончились – в Мустамяэ сохраняется доверие

Выборы в органы местного самоуправления завершились, голоса подсчитаны, результаты известны. Ни Таллиннская городская управа, ни старейшины районов еще не вступили в должность – настало время коалиционных переговоров. Какая коалиция будет сформирована – между Центристской партией и «Isamaa» или иная – покажут ближайшие дни. Политика переменчива, однако привязанность жителей Мустамяэ к своему району остаётся неизменной.

Мустамяэ всегда был местом, созданным для жизни – спокойным, безопасным и уютным. Здесь ценится стабильность и надежное функционирование городской среды: работающий транспорт, хорошие школы и детские сады, чистые улицы, возможности для спорта и культурного досуга. Для большинства жителей важно не то, кто формально у власти, а чтобы жизнь текла ровно и предсказуемо.

Иногда люди выражают недовольство и критикуют, и в этом проявляется живая демократия: у людей есть мнение, и они не безразличны к среде, в которой живут. Когда зимой снег поднимается до окон первого этажа, жители ждут быстрых действий районного руководства, а в остальное время район живёт ровно и спокойно, часто почти не замечая работу управы – и это тоже показатель нормальности.

Выборы являются торжеством демократии. У людей должна быть возможность сделать выбор и оценить, насколько хорошо стоящие у власти справляются со своими задачами. В этом году в электронном формате проголосовали 88 927 избирателей, с бумажными бюллетенями – 107 651 человек. Всего участие приняли 196 578 жителей Таллинна – 60,5% имеющих право голоса, что немного выше среднего показателя по стране.

В районе Мустамяэ было распределено 11 мест в городском собрании, за которые боролись 145 кандидатов. Самые большие списки выставили Центристская партия (34 кандидата) и партия «Isamaa» (31). Результаты показали высокую поддержку хорошо знакомым канди-

датам. Наибольшее количество голосов снова получил Лаури Лаатс (Центристская партия) – 9803. Хорошие результаты также у Танеля Кийка (1739, СДПЭ), Рихо Терраса (1565, «Isamaa»), Ханно Певкура (1658, Партия реформ), а также у нынешнего старейшины района Марья-Лийзы Вейзер (1282) и Пеэтера Вызы (922), оба из «Isamaa».

Старейшины Мустамяэ предыдущих лет – Хелле Калда, Айвар Рийсалу, Марио Соотна, Калле Михкелс, Лаури Лаатс и Марья-Лийза Вейзер – внесли значимый вклад в развитие района, что жители отмечают. Популярность Лаури Лаатса объясняется его близостью к людям и прямым стилем общения. Свободное владение русским языком также играет роль, так как многие жители используют его в повседневной жизни. Марья-Лийза Вейзер, вступившая в должность в мае 2024 года, подчёркивает, что районная управа должна работать прозрачно и в интересах жителей.

Мустамяэ – район, где живут как первые поселенцы 1960-х годов, так и молодые семьи и студенты ТалТеха. Здесь звучат разные языки и пересекаются разные культурные традиции. За последние годы район заметно развивается: обновлены жилые дома, появились новые зелёные зоны и велосипедные дорожки, возрождается культурная инфраструктура. Жители ценят эти изменения – они улучшают повседневный комфорт и усиливают ощущение дома.

Кто станет следующим старейшиной района, станет ясно после формирования коалиции. Однако ожидания жителей неизменны: чистая и безопасная среда, работающий транспорт, доступные места в детских садах и школах, разнообразные возможности для свободного времени, экологичное развитие городского пространства. Самая большая ценность для политиков – доверие людей. Мустамяэ вновь показал, что ценит системную работу и разумное принятие решений.

Прийт Пыйклик

Политический обозреватель,
житель Мустамяэ с 1974 по 2001 гг.

Выездные конторы Управы Мустамяэ

Уважаемые жители Мустамяэ!

Выездные конторы Управы Мустамяэ продолжают работу:

► **12 декабря в 12:00** на рынке Мустамяэ

Если у вас есть вопросы к старейшине района или специалистам районной управы, добро пожаловать!

Управа Мустамяэ

ГАЗЕТА «МУСТАМЯЭ»

Издатель: Управа Мустамяэ

Редакторы: Александра Лорви и Диана Талисайнен,
mustamaeleht@tallinnlv.ee, tel 6457516

Перевод: Mill Tõlkebüroo OÜ

Печать: АО «KROONPRESS»

Вёрстка: Tähesapp OÜ

Распространение:

AS Directpost, 5816 3100

Редакция оставляет за собой право редактировать и сокращать авторские материалы.

Газета в Интернете:

<http://www.tallinn.ee/est/Mustamae-ajaleht>

Инфотефон: 645 7500, 645 7511

Следующая газета выйдет 8 декабря 2025.

Обслуживание тротуаров в районе Мустамяэ в зимний период будет осуществляться по новым правилам

Этой зимой в районе Мустамяэ начнет действовать новый порядок обслуживания тротуаров. Согласно решению горуправы, в дальнейшем организацией уборки тротуаров на всех городских территориях будет заниматься город. Изменение в первую очередь коснется квартирных товариществ, перед домами которых имеется тротуар, принадлежащий городу.

Раньше владельцы различных объектов недвижимости должны были обеспечивать благоустройство также на расположенном возле их недвижимости тротуаре, который, тем не менее, принадлежит городу. Согласно «Правилам благоустройства и порядка в г. Таллинне», уборка снега и льда должна была производиться не позднее 7 часов утра.

Теперь же управа района Мустамяэ заключила договор с фирмой EKT Teed OÜ, которая будет отвечать за обслуживание городских тротуаров в зимний период. Работы будут прово-

диться в соответствии с постановлением министра экономики и инфраструктуры «Требования к состоянию дорог». Согласно этому постановлению, снег глубиной более 6 см должен быть убран с тротуара не позднее, чем в течение 8 часов после начала снегопада, и в эти же сроки долж-

ны быть приняты меры против образования наледи. Для борьбы со гололедицей будет использоваться щебень соответствующей фракции. Максимально допустимая толщина снежного покрова на тротуарах составляет 6 см, а в случае растаявшего снега или слякоти – 3 см.

В районе Мустамяэ насчитывается около 20 000 м² тротуаров, требующих обслуживания. Для эффективного выполнения работ подрядчик закупил уборочное оборудование, подходящее для работы в ограниченном пространстве, и по результатам наблюдений на месте внес предложения по улучшению организации дорожного движения, чтобы обеспечить безопасность и бесперебойность выполнения работ.

Одной из проблем при уборке тротуаров является парковка – во многих местах передняя часть транспортных средств выступает на тротуар, что затрудняет движение уборочной техники. Районная управа уже начала переговоры с рядом квартирных това-

риществ для поиска решений по урегулированию парковки без сокращения количества парковочных мест. При необходимости будут подрезаны кустарники и ветви деревьев, мешающие проведению работ по обслуживанию тротуаров.

Районная управа просит квартирные товарищества пересмотреть условия парковки перед домами и обеспечить возможность уборки тротуаров с помощью специальной уборочной техники. Также во время парковки самим владельцам автомобилей необходимо помнить о том, что следует оставлять тротуар свободным для проведения работ по обслуживанию – небрежно припаркованные автомобили могут сильно затруднять уборку тротуара.

Важно помнить, что ответственность за обслуживание и уборку тротуаров на частных землях по-прежнему несут собственники недвижимости – независимо от того, находится ли дорога в общественном пользовании или же нет.

Рано или поздно, но зима придет

В районе Мустамяэ круглогодичное обслуживание выполняет фирма EKT Teed OÜ, которая отвечает за обслуживание в зимний период (очистку от снега и льда), уход за зелеными насаждениями и обслуживание детских площадок, а также за опорожнение мусорных баков.

Организацией ежедневного обслуживания занимается региональный мастер по обслуживанию, а сменный мастер обеспечивает организацию работ в ночное время и выходные дни. Процесс обслуживания контролируется круглосуточно. Операторы соответствующей техники находятся в режиме ожидания и в зимний период приступают к работам по обслуживанию в течение 2-4 часов после получения наряда на работу. С весны по осень работы ведутся по стандартному графику и, как правило, в дневное время.

Обслуживание улиц города Таллинна осуществляется в соответствии с графиком и частотой, установленными законом, в зависимости от того, идет ли речь о главной дороге, по которой курсирует общественный транспорт, или же об улице в пределах жилого квартала. На основных дорогах борьба с гололедицей ведется с использованием соли (NaCl), а на улицах и тротуарах внутри жилых кварталов, особенно в наиболее опасных местах, – с использованием гранитного щебня. Чтобы предотвратить замерзание гранитного щебня, в него подмешивают небольшое количество соли. На улицах и тротуарах в жилых кварталах песок и чистая соль не используются.

Очень важной частью обслуживания в зимний период является постоянное наблюдение за погодными условиями. С этой целью ведется мониторинг как общедоступных метеорологических порталов, так и данных, предназначенных для профессионального использования. Кроме того, специалисты по обслуживанию

и сменные мастера оценивают ситуацию в районе, объезжая территорию.

Защита от гололедицы начинается, когда возникает реальная опасность образования наледи (температура дорожного покрытия опускается ниже 0 °C), или когда гололёд уже возник. Уборка снега начинается, когда выпадает не менее 4 см мокрого снега или 8 см рыхлого снега. Уборка снега на улицах производится в течение 12 часов после достижения критической толщины снежного покрова.

В процессе обслуживания района Мустамяэ задействовано 8–11 тракторов разного размера. В связи с быстрым строительством недвижимости в районе появились новые тротуары и улицы, а также увеличилось количество служебных машин для выполнения связанных с обслуживанием работ.

Главные проблемы в районе Мустамяэ – слишком узкие улицы и тротуары, столбы и ограждения, установленные в непопулярных местах, и, к сожалению, неправильно припаркованные транспортные средства. Зачастую очистить пространство между припаркованными автомобилями от снега невозможно, поскольку сне-

гоуборочная машина просто не может проехать. Если доступ снегоуборочной машины затруднен, придется мириться с толстым слоем снега. Однако если в таких местах не может проехать машина спасательной бригады, при пожаре чей-то дом может оказаться под угрозой.

Если снега скапливается так много, что простой уборки уже недостаточно, район организует вызов снега по микрорайонам, оповестив об этом квартирные товарищества и подрядчиков. Когда квартирное товарищество получает уведомление о дне и времени вывоза снега, его обязательно следует принять во внимание и организовать в этот день парковку автомобилей в другом месте. Если не удастся убрать автомобили с парковочной зоны, будет невозможно убрать снег в полном объеме, и каждый мешающий уборке автомобиль будет замедлять скорость выполнения работ, что, в свою очередь, повлияет на уборку снега на других участках.

Помимо работы района и партнеров, связанные с обслуживанием обязанности также должны выполнять владельцы транспортных средств, чьи

транспортные средства мешают проведению работ по благоустройству. Согласно пункту 8 статьи 7 «Правил благоустройства и порядка в г. Таллинне», необходимо обеспечить, чтобы территория вокруг транспортного средства в радиусе 1 метра была очищена от снега и льда, а также от листьев и мусора. Соблюдение требований проверяется, и в случае нарушений муниципальной полиция выносит предписания или налагает штрафы.

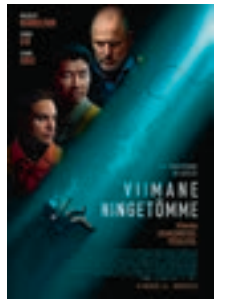
В заключении:

- ▶ В зимнее время на дорогах необходимо соблюдать внимательность и осторожность – на улицах города могут быть скользкие участки.
- ▶ Необходимо парковать автомобили таким образом, чтобы они не мешали проезду снегоуборочной техники, спасательных машин или мусоровозов.
- ▶ Если припарковать автомобиль на парковке невозможно, следует позаботиться об уборке пространства вокруг автомобиля на расстоянии не менее 1 метра.
- ▶ Все предложения и замечания по обслуживанию можно отправлять по адресу info@eteed.ee.

КИНО 65+ ПРИГЛАШАЕТ

«ДЫХАНИЕ ШТОРМА»
ВТОРНИК, 25 НОЯБРЯ,
В 10:00

Бесплатные кинопоказы для пожилых людей в Культурном центре Каја (ул. Э. Вильде, 118) продолжаются.

Дорогие жители Мустамяэ, приглашаем вас на просмотр увлекательного фильма «Дыхание шторма».

О фильме: Эмоциональный триллер «Дыхание шторма» основан на невероятной реальной истории водолаза Криса Лемонса, который во время аварии оказывается в ловушке на дне Северного моря. В его дыхательном аппарате остаётся кислорода всего на десять минут, однако спасатели могут добраться до него только через полчаса. На глубине почти 90 метров под водой ему предстоит борьба за жизнь, пока его коллеги на поверхности сражаются со штормом, пытаются его спасти.

Режиссёр: Алекс Паркинсон

Язык: английский, с эстонскими и русскими субтитрами

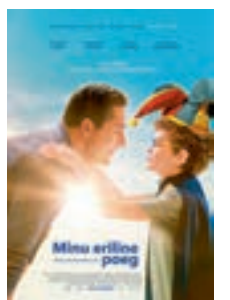
Продолжительность: 1 час 33 минуты

Уважаемые кинозрители!

Для посещения бесплатного киносеанса **ПРОСИМ ВАС ПРЕДВАРИТЕЛЬНО ЗАРЕГИСТРИРОВАТЬСЯ с 17 ноября** по телефону 645 7595.

«НЕУЯЗВИМЫЙ МАЛЬЧИК»
ВТОРНИК,
16 ДЕКАБРЯ, В 10:00

Бесплатные кинопоказы для пожилых людей в Культурном центре Каја (ул. Э. Вильде, 118) продолжаются!

Дорогие жители Мустамяэ, приглашаем вас на просмотр трогательной драматической картины «Неуязвимый мальчик».

О фильме: Когда родители Остина, Скотт и Тереза, узнают, что у их сына аутизм и болезнь «хрупких костей», они начинают переживать о его будущем. Однако крепнущая вера отца и невероятная сила духа самого Остина делают их нерушимыми. Даже в самые трудные моменты они находят радость, благодарность и мужество.

Это вдохновляющая правдивая история отца и сына, которые вместе открывают главное: каждый день может стать лучшим днём жизни.

Режиссёр: Джон Ганн

Язык: английский, с эстонскими и русскими субтитрами

Продолжительность: 1 час 49 минут

Уважаемые кинозрители!

Для посещения бесплатного киносеанса **ПРОСИМ ВАС ПРЕДВАРИТЕЛЬНО ЗАРЕГИСТРИРОВАТЬСЯ с 8 декабря** по телефону 645 7595.

Внесите свой вклад в раздельный сбор упаковки!

Самый удобный способ сбора и сдачи упаковки – заниматься этим в месте её возникновения. Раздельный сбор отходов – это единственный способ обеспечить попадание разных видов отходов на переработку.

Собранную отдельно от других видов отходов упаковку жители Таллина могут сдавать как непосредственно в месте возникновения упаковки, так и в общественных пунктах приема упаковки.

Организацией работы общественных пунктов приема упаковки в Таллине занимаются три организации, связанные с переработкой: Eesti Taaskasutusorganisatsioon MTÜ (ETO), Eesti Pakendiringlus OÜ (EPR) и Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (TVO). Онлайн-карту общественных пунктов приема упаковки в Таллине можно найти на сайте города.

Услугу опорожнения контейнеров из-под пластиковой и металлической упаковки, упаковки для напитков и стеклянной упаковки (пластиковая и металлическая упаковка, а также упаковка для напитков, стеклянная упаковка, за исключением бумаги и картона) можно заказать здесь:

- ▶ OÜ Tootjavastutusorganisatsioon (TVO) тел. 5300 0011
- ▶ Ragn-Sells AS тел. 15 155, 606 0439
- ▶ OÜ Eesti Pakendiringlus (EPR) тел. 633 9240

Услугу опорожнения контейнеров для стеклянной тары можно заказать здесь:

- ▶ Eesti Keskkonnateenused AS тел. 640 0800

Услугу мешков для упаковки для владельцев частных домов можно заказать здесь:

- ▶ OÜ Tootjavastutusorganisatsioon (TVO) тел. 5300 0011
- ▶ Ragn-Sells AS тел. 15 155, 606 0439

Качество важно так же, как и количество

Чем больше объемы раздельно собираемой упаковки, тем важнее становится ее качество.

Упаковка, собранная в один контейнер, затрудняет переработку материалов, поскольку снижается качество и эффективность последующей сортировки.

Поэтому лучшим решением для жителей будет установка двух кон-

тейнеров: один для пластиковой, металлической упаковки и упаковки для напитков, а другой – для стеклянной упаковки.

Жителям рекомендуется периодически пересматривать размеры контейнеров и используемый пакет услуг. Упаковка составляет около 60% образующихся в домохозяйствах отходов, и её раздельный сбор предотвращает образование дополнительного мусора и способствует значительному сокращению объемов смешанных бытовых отходов. Таким образом, жители могут сэкономить средства за счет сокращения частоты вывоза смешанных бытовых отходов или замены имеющегося контейнера для смешанных бытовых отходов

на контейнер меньшего размера. Действуя разумно, можно даже сократить текущие расходы жителей на утилизацию отходов.

Внимание!

При сортировке отходов в домашних условиях необходимо соблюдать осторожность и следить за тем, чтобы упаковка была пустой и без особых загрязнений, так как только таким образом можно обеспечить, что основное количество упаковки будет направлено на переработку.

Советы:

- ▶ сполосните стаканчики из-под йогурта, банки из-под супа и коробки от салата небольшим количеством

воды – не нужно использовать средство для мытья посуды;

- ▶ не складывайте разные упаковки друг в друга, так как их будет сложно разделить на сортировочной линии;
- ▶ сложите более крупные пакеты перед тем, как поместить их в контейнер.

Нельзя оставлять отходы рядом с общественными пунктами приема упаковки. Если контейнер переполнен, сообщите об этом управляющему, контактный номер которого указан на контейнере для упаковки: ETO 640 3240, eto@eto.ee, TVO 5300 0011, teenindusinfo@tvo.ee и EPR 633 9240, info@pakendiringlus.ee.

Почему кормить животных в городе – не лучшая идея

Добрый поступок иногда может повлечь за собой неожиданные последствия. Многие люди считают, что дать кусочек хлеба голубям в парке или оставить молоко для ежа во дворе дома – это милый, заботливый жест.

Однако в действительности кормление животных в городской среде создает ряд проблем – как для самих животных, так и для жителей города.

Животные становятся зависимыми от людей

Если дикие животные или птицы регулярно получают пищу от людей, они теряют способность искать пропитание самостоятельно. Это делает их зависимыми, и их естественное поведение меняется. Например, численность голубей и ворон может быстро увеличиваться, потому что легкодоступная пища создает для них благоприятные условия для жизни. В то же время рост численности приводит к конкуренции с другими видами и нарушает баланс экосистемы.

Неподходящая еда может навредить животным

Многие люди не знают, что большинству животных не подходят хлеб, молоко или колбаса. Например, избыток хлеба может вызвать проблемы

с пищеварением у голубей и уток, а молоко может стать причиной серьезных проблем со здоровьем у ежей. В пищу животным нередко попадает испорченная или упакованная в пластик пища, которая может оказаться для них смертельной.

Еда привлекает вредителей

Выброшенные пищевые отходы привлекают крыс и мышей, которые распространяют болезни и могут нанести ущерб зданиям и зеленым наса-

ждениям. Скопление пищевых отходов на городских улицах, игровых площадках и в парках быстро становится проблемой гигиены.

Чтобы отпугнуть крыс, следует:

- ▶ содержать в чистоте домики для мусорных контейнеров и всегда закрывать крышки контейнеров;
- ▶ убирать съедобные предметы (например, упавшие яблоки) с территории вокруг дома и хозяйственных построек;

- ▶ не оставлять миски для корма для собак и кошек на улице;
- ▶ установить металлические карнизы на кормушки для птиц, чтобы предотвратить доступ грызунов;
- ▶ закрыть все отверстия и трещины сеткой или зацементировать их, чтобы предотвратить проникновение грызунов в дом;
- ▶ проверить места ввода в дом водопроводных, канализационных и вентиляционных труб и заделать отверстия бетоном или накрыть их прочной металлической сеткой;

- ▶ следить за тем, чтобы деревья и кустарники не касались окон и балконов, чтобы грызуны не могли проникнуть через них в здания.

Как вы действительно можете помочь?

По номеру государственной информационной линии 1247 можно круглосуточно получить совет о том, что делать с раненым или попавшим в беду диким животным. Организацией помощи незащищенным диким животным занимается Департамент окружающей среды совместно со Спасательным департаментом.

Если вы заметили бездомное животное, позвоните в приют для животных по телефону +372 51 41 431 и:

- ▶ сообщите о местонахождении животного;
- ▶ опишите его внешность и особые признаки;
- ▶ опишите состояние и поведение животного (ранено ли оно, ведет ли оно себя агрессивно или находится в панике).

В качестве жителей города мы все можем внести свой вклад в то, чтобы район Мустамяэ был чистым и безопасным местом для животных, где люди и животные живут в гармонии и не причиняют друг друга вреда.

[illegible]

BENU**Magistrali BENU Apteek**

📍 Sõpruse pst 201, Tallinn
 🕒 E-L 10:00 - 20:00, P 10:00 - 18:00
 ☎ 6877 244 | benu.5654@benu.ee

Passi järgi

60

Igal Tervise Teisipäeval kõik
 tavahinnaga käsimüügiravimid
 ja toidulisandid

-15%**LISAPAKKUMISED**

Kõik SENI tooted ja
 LIVSANE tooted
 proteesidele

-30%

* Pakkumine kehtib BENU Pluss liikmetele alates 60. eluaastast 1.09.2025 - 31.01.2026.
 Pakkumine kehtib ainult humaanravimitele ja ei kehti kampaaniatoodetele.

Osta ka veebist » benu.ee**UUSMAA | PLUSS**

**Kinnisvara müük -
 suur kogemus,
 südamlük teenindus!**
 Sinu kodu hinna
 määramine ja
 müügieelne
 konsultatsioon **tasuta!**

rannar.remmelgas@uusmaa.ee

☎ **5675 9450****Rannar Remmelgas**

Pikk turukogemus,
 Üle 500 eduka tehingu!

Siin
KINNISVARAMAAKLER

küsi tasuta
 hinnastamist
 ning
 nõustamist

☎ **502 3537****KRISTINE ADAMSON**

kristiine.adamson@remax.ee
www.remax.ee/kristiineadamson

KORTERI ja VANNITOA remont
 100% tervikliku lahendusena

MEISTERVIIMISTLUS

meisterviimistlus.ee
 tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

Hea korteriomanik! Soovin osta korterit.
 Võib olla remonti vajav. Helista 5810 6909.

Ostame absoluutselt igas seisus autosid.
 Kustutame ARK-st litsentsi alusel. Tallinn
 ja lähiumbrus. Tel. 58238310

Boilerite, pistikute, duššialuste ja kabiinide
 paigaldus. Ummistuste kõrvaldus. 58508713

Vannitubade ehitus, tapetseerimis ja maal-
 ritööd. 15 aastase staažiga viimistlusmeist-
 rilt. 5299312

Põhjalik kodukoristus auruga. Kõik pinnad
 puhtaks keemiavabalt. Helista: 514 68 15

Soodne, maalritöö, tapeetimine ja parketi-
 paigaldus vilunud meistrilt. T: 56241861
 Martin.

Ostan vanu postkaarte ja rinna-märke. Võib
 pakkuda ka kasutatud tänapäevaseid raa-
 matuid. Tel. 5011628

Ostan retroesemeid ja kolimisjääke: nostal-
 gilisi nõusid, serviise, keraamikat, pokaal-
 le, nahast karpe, seinapilte, kujusid, mere-
 vaigust ehteid, kellasid, prosse, sõlgi jne. Tu-
 len ise kohale – raha kohe kätte! 53560761
 Liina

Viin TASUTA ära vanad elektripliidid, gaasi-
 pliidid, pesumasinad, õmblusmasinad, au-
 toakud, metallist tööriistad, elektrijuhtmed,
 vanametalli. Tel 555 255 84

SANTEHNILISED JA ELEKTRITÖÖD.
 58201968

OSTAN MÜNTE, MÄRKE, POSTKAARTE,
MÄRKE. KL 11-21 TEL.55955996. HEA HIND.

Okste jt aiajäätmete äravedu, murdunud
 okste lõikus, hekkide pügamine, muru niit-
 mine, trimmerdamine, kruntide korras-
 tus, peenarde rohimine, tänavakivide pesu.
 Kontakt trimhek@gmail.com 589 77 133

Garaazide ja keldribokside tühjendamine.
 Tel 555 255 84

Ostan NSVLi fototehnikat, binoklid, värvilise
 d lillevaasid „Tarbeklaas“, kujukesed, teeservi-
 isid, erinevaid nõusid. Tel. 58208837

KVALITEETNE MAALRI, TAPEETIMIS JA
VIIMISTLUSTÖÖ SUURTE KOGEMUSTEGA
MAALRILT. Mob: 53919527

Leian ostja Teie kinnisvarale. Täisteenus
 kiire teenindusega. Helistage 5675 9450

Soovin osta 1-3 toalist remonti vajavat kor-
 terit, millele anda uus hingamine. Raha ko-
 he olemas. Helistage: 6 700 230 Priit

Turvafirma otsib turvatöötajaid ja valvu-
 reid. Tel. 53458027

Teostan pediküüri kliendi kodus, jalahoold-
 dus koos massaažiga tel 55575093

Kohvik ostab nõukaaegseid lauanõusid ja
 serviise 58599737

Õnnitluskaardid kunstnikult – 5168045

Korteri remonti. Vannitoad ja siseviimist-
 lus. Torutööd. Maalritööd. 5584902

MAALER otsib tööd Tallinnas või Harju-
 maal. Pika töökogemusega, töövahendid ja
 transport olemas. Tel: 51946198.

Ruumide tühjendamine ja mööbli utilisee-
 rimine. Hinnapakumine tasuta. Tel: 5395
 8295

Telerite remont. Madalad hinnad.
 Väljakutse tasuta. Tel. 5593 1473

Järgmine Mustamäe leht
ilmub 08. detsembril 2025.

27. detsembril kell 19.00
NÖMME KULTUURIKESKUSES

Piletid Piletilevist hinnaga 25 ja 20 €
 Etenduse päeval 30 ja 25 €

REKLAAMIHINNAD

Reakuulutus (kuni 50 tähemärki)

füüsilisele isikule 7,26 €

juriidilisele isikule 15,32 €

Reklaamimoodul (laius x kõrgus)

1 lk (285 x 380 mm) 1000€

1/2 lk (285 x 188 mm) 600 €

1/3 lk (285 x 123,5 mm) 400 €

1/4 lk (140 x 188 mm) 300 €

1/8 lk (140 x 92 mm) 140,32 €

1/16 lk (68 x 92 mm) 75 €

1/32 lk (68 x 44 mm) 40,32 €

Kuulutuse/reklaami avaldamisel samaaeg-
 selt eesti ja vene keeles kohaldatakse rek-
 laamimooduli lõpphinna koefitsienti 1,5.

*Hindadele lisandub käibemaks 24%

Kuul mode:

activated

PEOPAKETID 10-LE

alates
23. 90 €/in

TOIT • JOOG
 Kõik
 hinnas
 BOWLING

Tee paus ja vaata,
 mis paketid sind ootavad:

KU:LA:
 piljard ja bowling

